

Korngut et.

X

KOSTAGLAS

SMÅLANDS MUSEUM
VÄXJÖ

KOSTA OCH DESS KONSTNÄRER

KOSTA AND THE ARTISTS OF THE WORKS

Copyright: Kosta Glasbruk 1963.

Omslagssida och teckning, sida 2
Cover and sketch page 2 | Vicke Lindstrand.

Alla glas- och arbetsfoton (utom när det särskilts angivits)
All glass- and works-photos (if not specially mentioned) | Beata Bergström.

Redigering, lay-out
Editor, lay-out | Guy Robèrt.

Tryck
Printed by | AB Sture Ljungdahl, Nybro Sweden.

KOSTA

I den samling Kostaglas, som Arthur Hazelius medförde till Nordiska museet efter ett besök på bruket 1881, finns ett glas på fot försett med ett papper med påskriften; Tillverkat år 1742 vid Kosta. Det är ett vanligt spetsglas, c:a 15,5 cm högt, vars fot har en omvikt kant och där massan är närmast gråtonad. Det glaset kan sägas vara betecknande för större delen av brukets äldsta tillverkning. Dylika spetsglas blåstes i de hyttor i Böhmen och Thüringen, där de första Kostamästarna lärt upp sig i yrket, och de återfinns också t. ex. i den illustrerade priskurant, som upprättades på 1760-talet för de norska glasbruken.

En del av de första glasblåsarna på Kosta var kunniga yrkesmän och detta kan särskilt sägas om Johan Thomas From, vars minne ännu lever genom att en av de gamla husen i Kosta benämns Frommastugan. Det var From som blåste de s. k. pyramiderna i två eller flera "etager", och de ljuskronor som levererades till Kungl. slottet och till kyrkor runt om i bygden. En av hans ljuskronor, 12-armad, och sannolikt tillverkad 1759—60, hänger ännu i Herråkra kyrka, och är ett gott exempel på Froms skicklighet som glasblåsare.

I avräkningsböckerna kan vi göra bekantskap med glasblåsarna, vi får uppgifter om vad de tillverkade och vad de tjänade, och ibland har bokhållaren kompletterat sina anteckningar med litet mer personligt färgade omdömen. Glasblåsarna har alltid ansetts tillhöra ett oroligt men yrkesstolt släkte. Många av dem stannade bara några få år på sin arbetsplats i de småländska skogarna, men några slog sig ner för gott och blev stamfäder till släkter, som allt fortfarande återfanns inom svensk glashantering. Av dem kan nämnas Johan Schytts (Scheutz) verksam på Kosta 1744—85, och Lorentz Friedrich Brauer, 1755—1779.

Av svenska ursprung var tydligtvis Johan Svensson Berg, 1754—1797, och hans ättlingar förekommer in i vårt eget århundrade

i brukets avlöningslistor. Under början av 1800-talet ökar de svenska glasblåsarna i antal, och av dem kan nämnas Johan och P. A. Söderbom, P. Otto Stenberg, Johan Fagerlund och Konrad Nyström. Några av glasblåsarna under de första årtiondena kom tydligtvis från fransktalande bygder, medan den första glasblåsaren med engelskt namn, J. F. Kith, anställdes 1845.

Många av dessa glasblåsare gjorde skäl för den ibland förekommande hederstiteln "konsterfaren mästare", men deras alster är i allmänhet anonyma. Det är tyvärr mycket sällsynt, att vi, tack vare nedskrivna uppgifter eller genom muntlig tradition, kan få reda på i vilkens verkstad en äldre glaspjäs är blåst. Ett sådant undantag är t. ex. en fyrkantig flaska "gjord af C. H. Scheutz i Gamla hyttan, funnen i ett Schatull den 18/8 1865", och en benvit vas, som blåstes av mästaren Viktor Scheutz, då drottning Desideria 1856 besökte Kosta. På litet säkrare mark står vi då det gäller gravörernas, "ritarnas" alster. Vi vet att större delen av det graverade Kostaglaset, som kan dateras till brukets tre första årtionden, måste ha dekorerats av glasritaren Wentzel Gerner och att gravörstolen under nästan hela 1800-talet innehades av tre medlemmar av släkten Kjellander. De båda äldre av dessa Kjellandrar utförde också en del slipning. Det var först under mitten av 1800-talet, som särskilt sliperi anlades på Kosta. Denna gren av verksamheten expanderade snabbt och under 1800-talets sista år fanns vid bruket 120 slipare. Kosta blev vid denna tid tongivande bland de svenska bruken på servisglasets område. Härom skrev bl. a. professor Gregor Paulsson 1931: "Det är en intressant och mångskiftande bild, som servisglastillverkningen vid Kosta under det senaste halvseklet erbjuder. Övergivandet av det tidigare 1800-talets enkla levnads- och bohagsvanor, en småningom allt mer stegrad lyx samtidigt med bourgeoisens höjda levnadssstandard, en hektisk produktion av nästan barbara överflödsartiklar och slutligen en radikal förändring till större enkelhet och soberhet."

Om denna ur många synpunkter intressanta tid kan också anföras disponent Edvard Strömbergs ord i boken *Kosta glasbruk 1742–1942*: "Länge hade de svenska glasbruken levat på att från utlandet eller från inhemska konkurrenter skaffa sig prover, vilka kopierades. Tidigt medveten om det förkastliga och okloka i detta tillvägagångssätt gjorde Hummel (chef för bruket 1887–1905) upphörliga ansträngningar att få igång en för Kosta fullt självständig tillverkning. Arbetet med att föra in den målade dekoren på nya banor lyckades visserligen ej, men han fortsatte

oförtröttat. Han överenskom 1898 med konstnären Gunnar Wennerberg om samarbete. Denne började en tillverkning av glas i Gallés teknik och stil, som utställdes i Paris 1900, i vilken han lyckades lägga in en viss självständighet och en av tiden uppskattad charm."

Alf Wallander började 1905 rita glas för Kosta och Reijmyre. Några av hans glas visades "på Baltiska utställningen 1914 som den sista utlöparen av jugendperioden inom vårt svenska konsthantverk". Det är Erik Wettergren som skriver detta i uppsatsen "Glaset och konstnärerna", (Modernt svenskt glas, Stockholm 1943), där han också kallar Wennerberg och Wallander för "pionjärer av den första årgången".

Inte minst tack vare Erik Wettergren och Svenska Slöjdföreningen framfördes en positiv kritik mot den svenska konstindustrien, som resulterade i att en rad kontakter knöts mellan konstnärer och industriföretag. På Kosta anställdes således Edvin Ollers. Han och de övriga "pionjärerna av den andra årgången" kunde för första gången inför större publik visa sitt glas på den bekanta Hemutställningen på Liljevalchs konsthall 1917.

Edvin Ollers och övriga konstnärer, som bidragit till att skänka glans och ära åt Sveriges äldsta kristallglasbruk, presenteras genom följande biografier och genom de glas, som visas på sommaren utställning på Röhsska museet i Göteborg, Kosta glasbruk och dess konstnärer.

Jan Erik Anderbjörk

GLASS FROM KOSTA

A presentation of the artists who worked and work at the factory.

Arthur Hazelius (the founder of Skansen in Stockholm) visited Kosta in 1881 and brought back a few glasses for the "Nordiska Museet". Among this collection is one glass which bears the explanation "Made at Kosta in 1742". This glass is very typical for the first production at Kosta; it has the hallmark of the hand-made, the colour is slightly greyish.

H of
P -
9 were

The first glass-blowers at Kosta were evidently very skilful. One of them, Johan Thomas From, made the big chandeliers of

which some were delivered to the royal palace in Stockholm and to churches in the neighbourhood. An authentic chandelier with 12 arms, made without any doubt in 1759—1960, hangs today in the church at Herråkra, about 10 miles from Kosta.

In the old books at Kosta, which are all preserved, one can read many interesting facts about the glass-blowers. Many of them came from Germany or Bohemia, quite a few names of French origin can also be found in the books and there is even the name of a man who was evidently an Englishman and was employed in 1845. His name was J. F. Kith.

It is very seldom that one can state with exactitude who made a piece and when it was made, but sometimes this is possible, as it is in the case of a square bottle found in a box with the inscription "Made by C. H. Scheutz in 1865". Furthermore there is an opal-white vase which was blown by the master Viktor Scheutz when Queen Desideria visited Kosta in 1856. Engraved pieces can be dated much easier, because we know who made them and the names of the engravers are to be found in the books of Kosta. Engraving was made to a great extent already in the 18th century, but cutting was used to a large extent mostly in the 19th century.

We find in an article written by Edvard Strömberg in the book about the Kosta Glasswork's history from 1742—1942, that a certain decadence could be noted at the end of the last century and that already then one tried to obtain the help of artists as designers. ~~Attempts were made~~

The well-known artists Wennerberg and Wallander started to work for Kosta at the beginning of this century and they belong so to say to the first wave of artists ever employed to design for the decorative arts in Sweden.

Later on came the second wave. During and after the first world war, these pioneers exhibited for the first time at the exhibit at "Liljevalchs Konsthall" in Stockholm in 1917, which was the starting point of the Swedish arts and crafts of today.

The artists who contributed with their work at Kosta to the development of the decorative art in Sweden will be presented on the following pages by their biographies and by the glass which will be shown this summer at the "Röhsska Museet" in Gothenburg under the name Kosta and the artists of the works!

Jan Erik Anderbjörk

tion

KOSTA AND THE ARTISTS OF THE WORKS.

An exhibit of glass at the Röhsska Konstslöjdmuseet.

Sweden's oldest factory of crystal, Kosta is still in full activity and has reached the considerable age of 221 years. Kosta was founded in 1742 by the two governors of the provinces of Kronoberg and Kalmar, the baronets Anders Koskull (1677—1746) and Georg Bogislaus Staël von Holstein (1686—1763). Its name originates from the first syllables of the founders' names: KO-STA.

The important exhibit at the Röhsska Konstslöjdmuseet, which opens May 30th, will last until August 18th and it will be one of the most important in the history of the works. Thirty years have elapsed since Kosta, during the autumn of 1933, held an exhibit in the same museum. At that time the predominating artist was Elis Bergh, then the artistic director of the factory. Now the time has come to make a new presentation, taking into consideration, to a large extent, the efforts of the last years.

This exhibit will try to give an idea of the production from the very beginning until today and emphasis will be put on the designers which have worked at the factory since the end of the 19th century, up to now. There are many names connected with the development of design in Sweden, such as Gunnar Wennerberg, Edvin Ollers, Sten Branzell, Evald Dahlskog, Elis Bergh, Sven Erik Skawonius and others and the artists working today for Kosta: Vicke Lindstrand and Mona Morales-Schildt.

Considering the important role for a long time played by the Swedish glass and the attention it has attracted also in other countries, it can be anticipated that this interesting exhibit, arranged in the spacious, new exhibit-halls of the museum, will be observed not only by the Swedish public but also by tourists and by visiting foreigners.

Göran Axel-Nilsson

as well as
in many countries

foreign visitors
appreciated

KOSTA OCH DESS KONSTNÄRER

Glasutställning på Röhsska Konstslöjdmuseet.

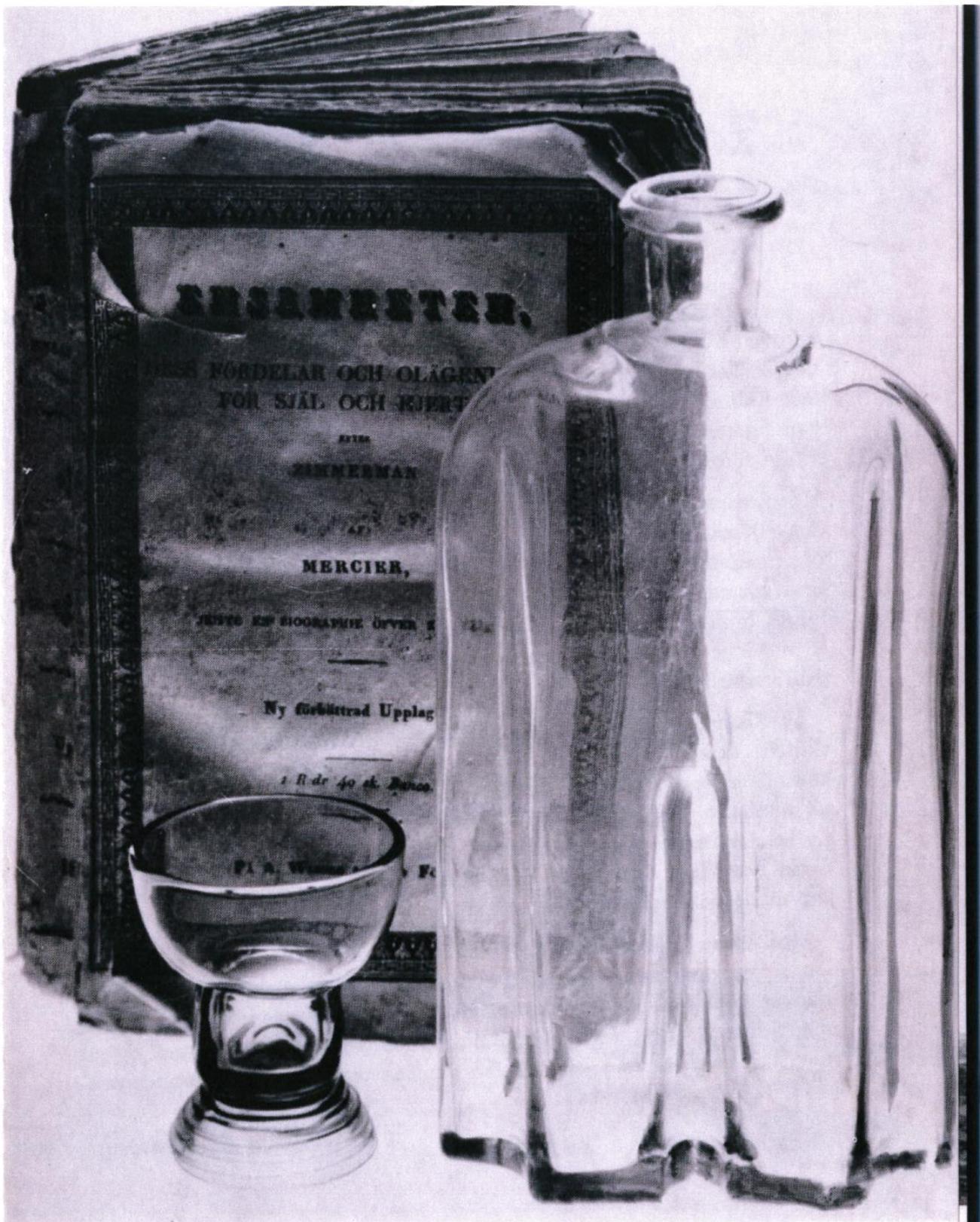
Sveriges äldsta ännu i full verksamhet varande kristallglasbruk, det ärevordiga KOSTA i Småland, har nu uppnått den höga åldern av 221 år. Det inrättades nämligen 1742 av de båda landshövdingarna i Kronobergs och Kalmar län Anders Koskull (1677-1746) och Georg Bogislaus Stael von Holstein (1686-1763) och erhöll sitt namn genom en sammanställning av de första bokstäverna i deras respektive efternamn: KO-STA.

Sommarens stora utställning på Röhsska Konstslöjdmuseet, som öppnas den 30 maj och kommer att vara till den 18 augusti, blir en av de mer omfattande i brukets historia. Det är nu 30 år sedan, som Kosta glasbruk gästade museet och Göteborg med en höstutställning 1933, där framförallt brukets då ledande konstnärliga kraft Elis Bergh dominerade. Tiden är nu inne för en ny, orienterande uppvisning, ej minst med tanke på den senare tidens insatser.

Utställningen formar sig till en exposé över brukets produktionshistoria, alltifrån dess grundande till våra dagar och med tonvikten lagd på de konstnärer, som särskilt sedan slutet av 1800-talet och intill nu varit knutna till företaget. Man möter här många i den svenska formgivningens historia bekanta namn såsom Gunnar Wennerberg, Edvin Ollers, Sten Branzell, Evald Dahlskog, Elis Bergh, Sven Erik Skawonius m. fl. fram till brukets just nu ledande glaskonstnärer Vicke Lindstrand och Mona Morales Schildt.

Med tanke på den stora roll, som det svenska glaset länge spelat, och den uppmärksamhet - ej minst i utlandet - som det under senare generationer varit föremål för, kan man förvänta, att denna intressanta utställning i museets nya, vackra utställningshallar kommer att tilldraga sig ett stort intresse såväl från den svenska allmänhetens som från gästende resenärers och besökares sida.

Göran Axel-Nilsson

Brännvinsflaska med glas, grönblå färgton.
Slutet av 1700-talet.

Bottle and glass, greenish, 18 th century.
Flasche und Glas, schwach grün, 18. Jahrhundert.

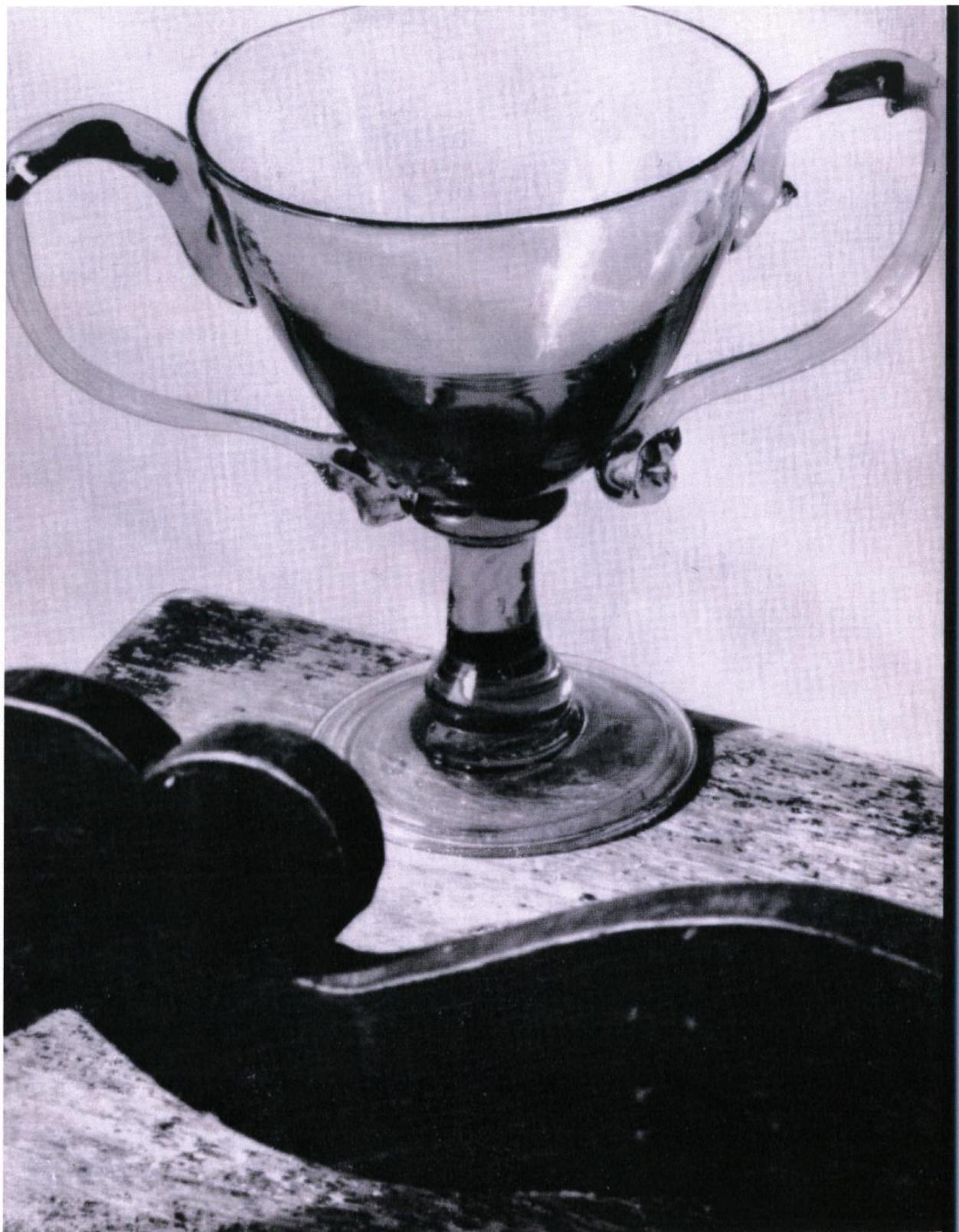
Aquavitae glasses, one dated 1765.

Schnapsgläser, das eine datiert 1765.

Brännvinsglas "Vivat Prinz Gustaf"
Brännvinsglas daterat 1765, gravur N.I.R

Bowl, brownish colour, end of 18th century, from "Nordiska Museet".
Schale, rauchfarbig, Ende des 18. Jahrhunderts, aus dem "Nordiska Museet".

Skål, svagt brungrå färg, slutet av 1700-talet. Tillhör Nordiska Museet.

Richly cut full-lead crystal set "Kjellberg", about 1890.
Reich geschliffenes Bleikristall-Service "Kjellberg"
von zirka 1890.

Servis "Kjellberg" från omkring 1890.

Gunnar Gunnarsson Wennerberg 1863—1914.

Efter konststudier i Paris målade han till en början blomsterstilleben och porträtt. Övergick till konstindustriell verksamhet och var under åren 1892—1908 konstnärlig ledare vid Gustavsbergs porslinsfabrik. Verksam vid Kosta 1898—1901. Började en tillverkning av glas i Gallé's teknik och stil, vilka glas bl. a. utställdes i Paris 1900.

Gunnar Gunnarsson Wennerberg, 1863—1914. (Selfportrait, opposite).

After having studied art in Paris, Wennerberg painted mostly still-life and portraits. After that he started to work with decorative art and was from 1892 to 1908 art director of the Gustavsbergs China Manufactory. Was active at the AB Kosta Glasbruk 1898—1901, made glasses in the same way as Gallé and similar to this style but with a personal touch. He exhibited among other places in Paris 1900.

Vas i överfångsteknik med flera skikt i olika färger. Bottenskiktet är i djupblått, dekoren i svagt rosa och vitt opalglas. Dekoren har åstadkommits medelst etsning och slipning så att den framstår i relief mot den blå bakgrundens.

Omkring år 1898.

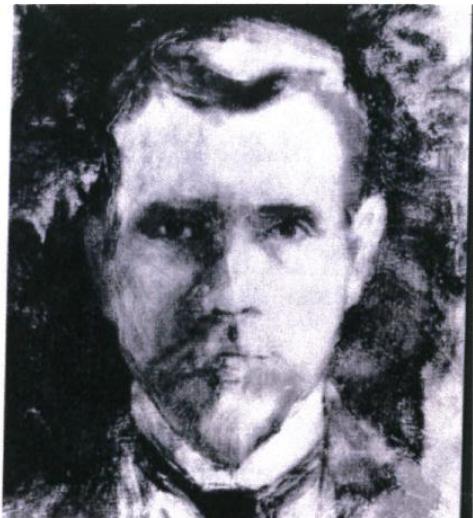
Höjd: 15 cm.

Vase, cased in several colours. The background is deep-blue, the decor in pale pink and opal-white. By etching and cutting, the decor stands out against the background.
About 1898. Height: 6".

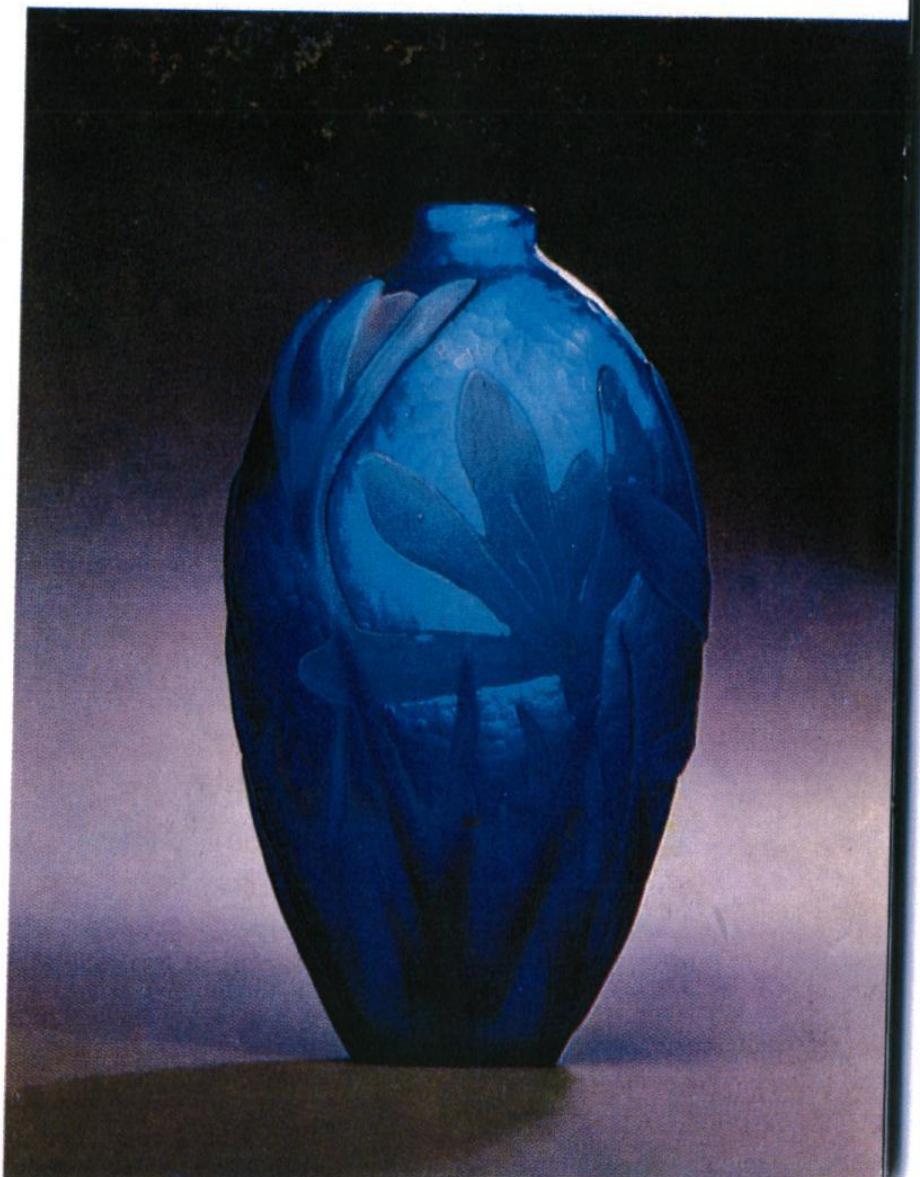
Vase mit Überfang-Farben. Durch Ätzen und Schleifen erreicht man, dass der Dekor in rosa und weiss gegen den tiefblauen Hintergrund hervortritt.

Zirka 1898. Höhe 15 cm.

Självporträtt.

Gunnar G:son Wennerberg

Alf Wallander 1862—1914.

Wallander studerade först vid Konstakademien och därefter under flera år i Paris. Snart övergick emellertid Wallander till konsthantverk och blev 1896 konstnärlig ledare vid Rörstrands Porslinsfabrik. Han arbetade även med silversmide, möbelkonst och glastillverkning. Vid Kosta var Wallander verksam under åren 1905—1910.

Alf Wallander 1892—1941. Portrait by Oskar Björk, opposite.

Wallander studied first at the "Academy of Arts" in Stockholm and after that during several years in Paris.

He decided to change his activity by starting to work with industrial art and he became in 1896 art director of the Rörstrands China manufactory. He designed even silver, furniture and glass.

Was active at AB Kosta Glasbruk 1905—1910.

Vas med överfang i grönt. Av ytterskiktet har en del tagits bort medelst etsning, så att dekoren framträder i relief.

Omkring år 1905.

Höjd: 26 cm.

Vase, cased decor stands out in green against a dull-white background.

About 1905. Height: 11".

Vase mit grünem Überfang-Dekor, der in Relief gegen den matten Hintergrund hervortritt.

Zirka 1905. Höhe 26 cm.

Porträtt av Oskar Björk.

Alf Wallander.

Sten Branzell 1893—1959.

Gick igenom Tekniska Högskolan och Konstakademien, arbetade därefter för bl. a. Ragnar Östberg och kom 1919 till Göteborg där han var medhjälpare till Ernst Torulf för Götaplatsen och Göteborgsutställningen.

Han studerade och reste i många länder: Tyskland, Frankrike, Italien och knöts 1926 till Stadsingenjörskontoret i Göteborg. Som stadsarkitekt gjorde Branzell i Göteborg många värdefulla insatser.

Branzell var verksam vid Kosta Glasbruk under åren 1922—1930.

Sten Branzell 1893—1959.

Studied at the "Tekniska Skolan" and "Högre Konstindustriella Skolan" (the schools of industrial art) in Stockholm.

Thereafter he worked for among others the architect Ragnar Östberg and came~~1919~~ to Gothenburg where he helped Ernst Torulf with the designs for "Göteplatsen" and the Gothenburg-exhibit in 1923.

He travelled and studied in many countries; Germany, France, Italy and was engaged 1926 by the city building office in Gothenburg. As an architect of the city of Gothenburg Branzell had to deal with many important tasks.

Branzell worked at the Kosta Glassworks 1922—1930.

Karaff och likörglas med dekor av tunna, graverade linjer.
År 1923.

Bottle and cordials with engraving of thin lines, 1923.

Flasche mit Likörgläsern, zart geschnittene Linien als Dekor.
1923.

Foto:
Göteborgs Handels-
och Sjöfarts-
tidning.

Sten Branzell.

Ewald Dahlskog 1894—1950.

Efter anställning som litograf 1905—1908 studier vid Tekniska skolan och Konsthögskolan. Debuterade som målare 1916 och hade sin första separatutställning 1918 i Stockholm. En av ledarna i konstnärsgruppen "Optimisterna". Har utom i många platser i Sverige utställt även i bl. a. Paris och Helsingfors.

Utfört arbeten för film och teater och deltagit i utsmyckningen av bl. a. Stockholms stadshus, Konserthusen i Stockholm och Göteborg, Tändstickspalatset i Stockholm. Hans till formatet största intarsiaarbete utfördes för Svenska Amerika-Linjens m/s Stockholm 1938.

Var konstnärlig medarbetare vid Kosta 1926—1929 och förnyade därvid den klassiska slipmetoden genom en helt ny stilart.

Ewald Dahlskog 1894—1950. Self-portrait, opposite.

He started as a lithographer 1905—1908 and thereafter he studied at the "Tekniska Skolan" and "Konsthögskolan" (the school of decorative art and the school of arts).

He started as a painter 1916 and had his first separate exhibit 1918 in Stockholm. He was one of the leaders in a group of painters called "Optimists".

Dahlskog exhibited also in other countries as f. i. in Paris and Helsingfors. He worked for the film and the theatre and ~~partook~~ in the decoration of among others "Stockholms Stadshus", the Concert Halls in Stockholm and in Gothenburg and the "Tändstickspalatset" in Stockholm. His work of the biggest format in "Intarsia" was made for the Swedish-Amerika Line's m/s STOCKHOLM in 1938.

Dahlskog designed for the Kosta Glassworks during the years 1926—1929 and re-juvenated the classical cutting by an entirely new method and style.

Skål med lock. Dekoren utförd med matt slipning.

År 1920.

Diameter 27 cm.

Covered bowl.

Cut design.

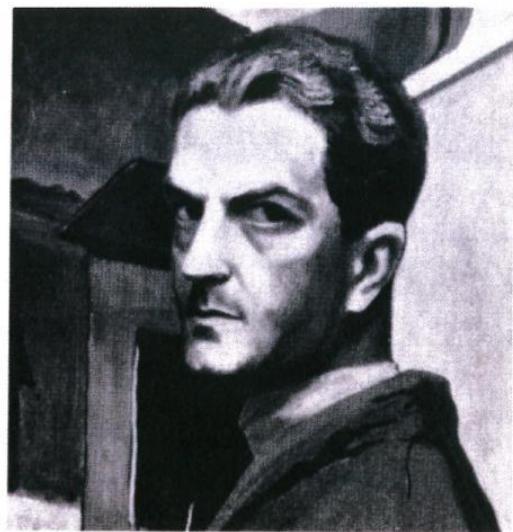
1920. Diameter 11 $\frac{1}{2}$ ".

Schale mit Deckel.

Geschliffener Dekor.

Diameter 27 cm.

Självporträtt.

Ewald Dahlskog.

Sven Erixson född 1899.

Studier vid Tekniska skolan, Högre konstindustriella skolan och Konsthögskolan. Efter studieresor till bl. a. Tyskland, Frankrike och Italien deltog han i sammanslutningen "Nio ungas" utställning i Göteborg 1925 och tillhör sedan 1932 gruppen "Färg och form". Professor vid Konsthögskolan 1943. Är representerad i de flesta museer i Sverige och även bl. a. i Nasjonalgalleriet i Oslo och Statens Museum för Kunst i Köpenhamn.

Var under kortare perioder verksam vid Kosta åren 1929—1931.

Sven Erixson, born 1899.

Studied at the "Tekniska Skolan" and "Högre Konstindustriella Skolan" (the schools of industrial art) in Stockholm.

Thereafter he travelled for studies in Germany, France and Italy, partook in the exhibit arranged by the painters' group "Nio Unga" (The nine young ones) in Gothenburg 1925 and he belongs since 1932 to the group "Färg och Form" (colour and shape).

He became professor at the School of Arts in Stockholm 1943. He is represented in most of the museums in Sweden, in "Nasjonalgalleriet" in Oslo and "Statens Museum för Kunst" in Copenhagen.

Erixson worked under shorter periods at Kosta 1929—1931.

Brännvinsplunta.

År 1930.

Höjd 20 cm.

Aquavita bottle.
1930. Height 8".

Branntweinflasche
1930. Höhe 20 cm.

Reproducerad
efter:
Nutida Svenskt
Måleri.

Sven Erixson.

Sven Erik Skawonius, född 1908.

Utbildning vid Tekniska Skolan i Stockholm samt Konsthögskolan. Var medarbetare vid Stockholmsutställningen 1930, vid Dramatiska Teatern från 1931, chef för dess ateljéer 1937—1945.

Ledamot av styrelse och utskott i Svenska Slöjdföreningen 1939—1949, dess direktör 1946—1949 och 1957—1960. Medarbetare och konstnärlig ledare vid Upsala-Ekeby AB under perioder från 1935.

Speciallärare i glaskunskap och glaskomposition vid Konstfackskolan 1945—1962. Har utfört dekorations- och kostymsskisser för Operan och ett flertal teatrar i Sverige, de nordiska länderna och Nederländerna. Har utfört målningar, rumsdekorering, affischer, trycksaker, ritningar för silver, bokband, textilier, tapeter, glas, keramik.

Kommissarie för utställningar i Sverige, Danmark, Finland, Nederländerna.

Konstnärlig medarbetare vid AB Kosta Glasbruk 1933—1935 och 1944—1950.

Sven Erik Skawonius, born 1908.

Studied at the "Tekniska Skolan" and the "School of Arts" in Stockholm, co-operated at the Stockholm Exhibit in 1930, at the "Dramatic Theatre" from 1931, chief designer of the studios of this theatre 1937—1945.

At the board and in committees of the Swedish Society of Arts and Crafts 1939—1949, the director of this society 1946—1949 and 1957—1960. Worked for and was also art director of the Upsala-Ekeby AB during periods from 1935.

Teacher in glassdesign at the "School of Industrial Art" 1945—1962. Has executed decorations and costumes for the Royal Opera and several theatres in Sweden, the nordic countries and The Netherlands. Worked as painter, interior decorator, designer of posters, silver, book-bindings, textiles, wall-papers, glass, ceramics.

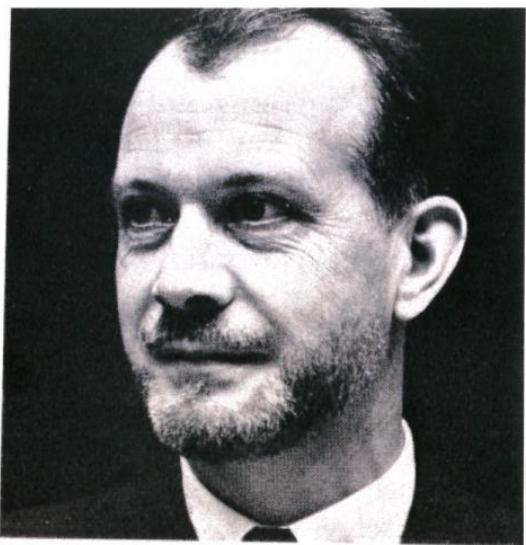
Commissioner for exhibits in Sweden, Denmark, Finland, The Netherlands.

Designer at AB Kosta Glasbruk 1933—1935 and 1944—1950.

Vas med blank dekor i relief, varvid bakgrunden är matterad genom blästring och syrning. År 1945. Höjd 29 cm.

Vase with white decor, standing out against a dull background. 1945. Height 12".

Vase mit weissem Dekor der gegen einen matten Hintergrund absticht. 1945. Höhe 29 cm.

Sven Erik Skawonius.

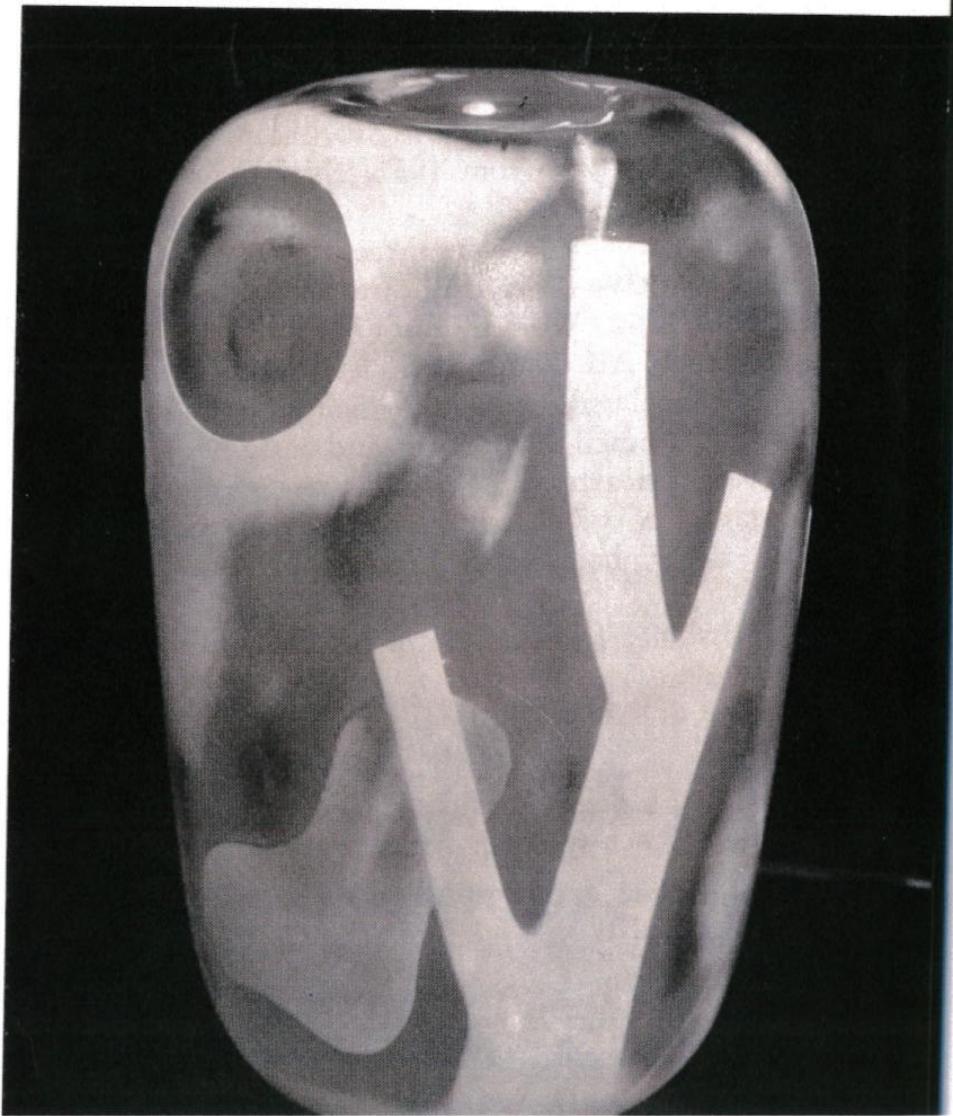

Foto:
Arne Wahlberg.

Elis Bergh 1881—1954.

Studier vid Tekniska skolan och Högre konstindustriella skolan i Stockholm. Anställd 1903—1904 hos slottsarkitekt Agi Lindegren. Erhöll 1905 statligt resestipendium och praktiserade i München. 1906—1915 konstnärlig medarbetare vid Böhlmarks lampfabrik, där han ritade belysningsglas för Pukebergs glasbruk, 1916—1921 fabrikschef vid Herman Bergmans konstgjuteri och 1921—1928 konstnärlig medarbetare i Hallbergs Gudsmeds AB. Knöts 1929 som konstnärlig ledare till Kosta, vilken befattning han innehade till 1950.

Elis Bergh 1881—1954.

Studied at the "Tekniska Skolan" and "Högre Konstindustriella Skolan" (the schools of industrial art) in Stockholm.

Was employd 1903—1904 in the office of the architect Agi Lindegren (architect of the Royal Castle).

Received 1905 an official scholarship and studied in Munich. From 1906—1915 designer at Böhlmarks lamp-factory, where he made many designs for the Pukebergs glassworks. From 1916—1921 he was factory-manager at Herman Bergman's metal-casting factory and 1921—1928 designer for Hallbergs Gudsmeds AB in Stockholm.

Elis Bergh was engaged 1929 as director of design at the Kosta Glassworks and continued as such until 1950.

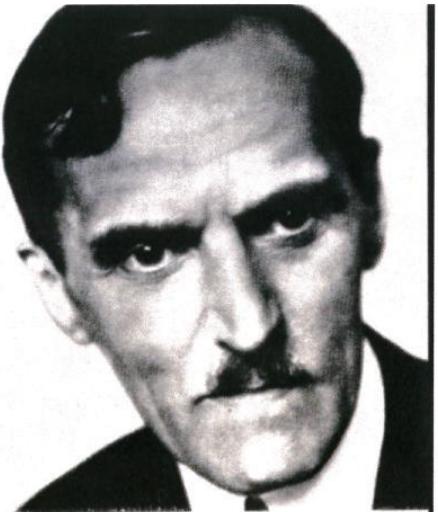
Slipad kristallvas med "horisontal-optik".

År 1929.

Höjd 41 cm.

Vase with horizontal optical rings and cutting.
1929. Height: 17".

Vase mit optischen Ringen, geschliffen.
1929. Höhe 41 cm.

Elis Bergh.

Wine set "RIX" in full-lead crystal. 1938.
Kelchgläser "RIX" in Bleikristall. 1938.

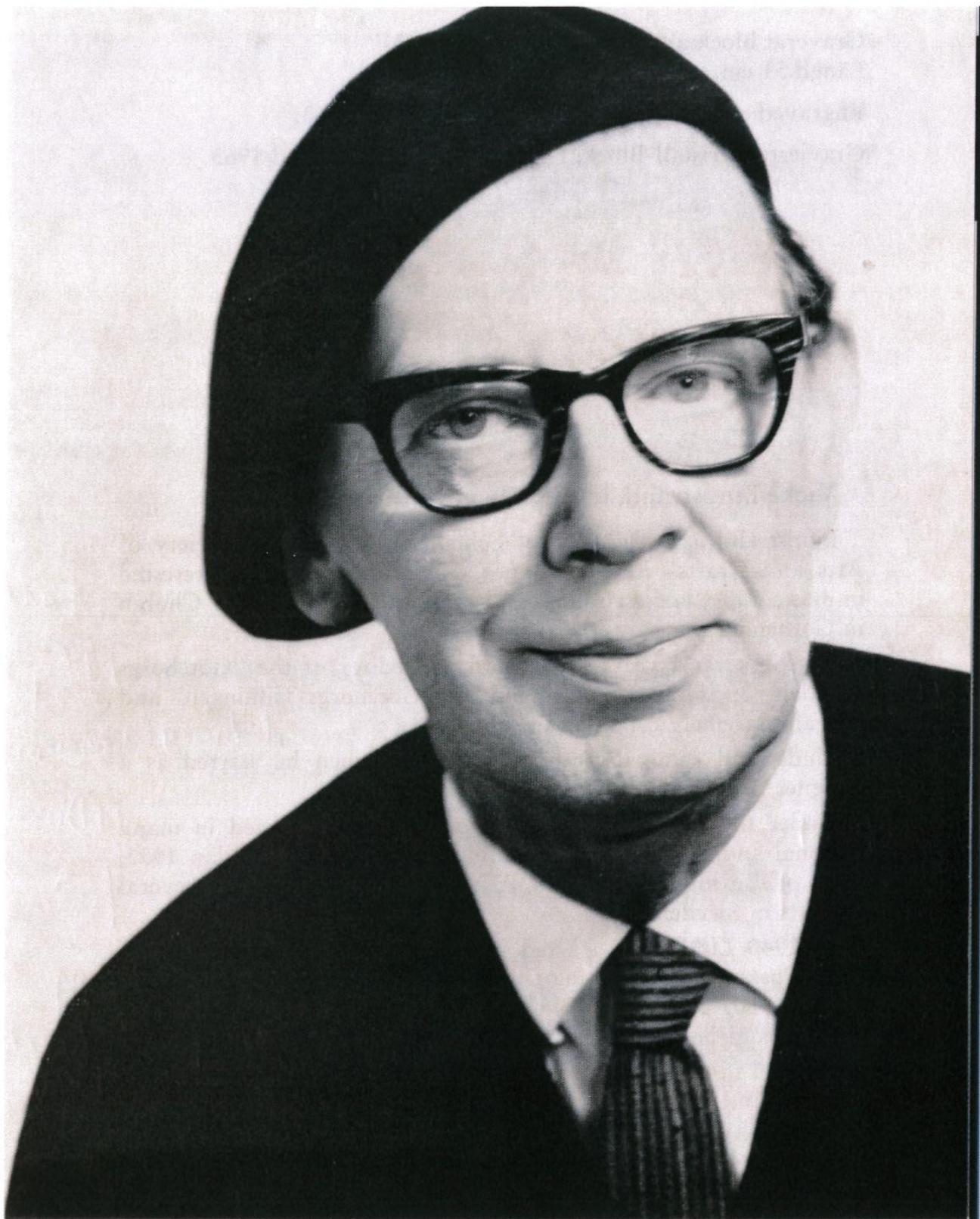
Servis RIX i helkristall.
Komponerad av Elis Bergh, 1938.

Wine glasses in full-lead crystal, made for H. M. The King of Sweden in 1952.
Weingläser in Bleikristall für S. M. den König von Schweden. 1962.

Servis i helkristall. Komponerad 1952 av Elis Bergh för H. M. Konungen,
med monogram G VI A.

Vicke Lindstrand

Graverat block av Vicke Lindstrand, 1963.

Längd 51 cm.

Engraved crystal-block by Vicke Lindstrand, 1963.

Gravierter Kristall-Block, Entwurf Vicke Lindstrand 1963.

Vicke Lindstrand, born 1904 in Gothenburg.

Lindstrand attended to the "School of the Swedish Society of Arts and Crafts" in Gothenburg. He was also much interested in music and was first soloist and organist in the German Church in Gothenburg.

During several years Lindstrand was editor of the "Göteborgs Handels- & Sjöfartstidning" and the "Göteborgs-Tidningen" and was an extremely capable cartoonist.

Lindstrand came to the glass in 1928 when he started as a designer at the Orrefors Glassworks.

Under the following decade Lindstrand participated in many national and international exhibits: the Triennale in Milan 1933, the worldsexhibit in Paris 1937, New York 1939, and in several exhibits in Sweden.

In 1940 Lindstrand started a new activity when he went to the Upsala-Ekeby China manufactory where he worked 1940—1950. At Upsala-Ekeby there was a vast field for his activity and he developed many interesting ideas in ceramic.

In 1950 Lindstrand started to work at the Kosta Glassworks as designer and director of design. He has worked at Kosta with a great variety of new ideas, often in combination with new techniques.

Since 1950 Lindstrand has had many special exhibits an Stockholm 1951, Copenhagen 1953, London 1954, Gothenburg 1956.

He partook also in many Kosta-exhibits as f.i. in H 55 (Helsingborg 1955), Stockholm 1957, New York 1957, Düsseldorf 1958, Lund 1959, Hamburg (Museum für Kunst und Gewerbe) 1960, Nordiska Museet in Stockholm 1960, New York 1960 etc.

Vicke Lindstrand, född 1904 i Göteborg.

Lindstrand besökte Svenska Slöjdföreningens Skola i Göteborg. Han var också mycket intresserad av musik och var försångare och kantor i Tyska Kyrkan därstädes.

Lindstrand arbetade flera år som tecknare för Göteborgs-Tidningen och Göteborgs Handels- & Sjöfartstidning samt var en ytterst skicklig karikatyrist.

Lindstrand kom till Glaset år 1928, när han började som konstnär vid Orrefors Glasbruk.

Under trettioalet deltog Lindstrand i många nationella och internationella utställningar: Triennalen i Milano 1933, Paris 1937, New York 1939 och i flera museer i Sverige.

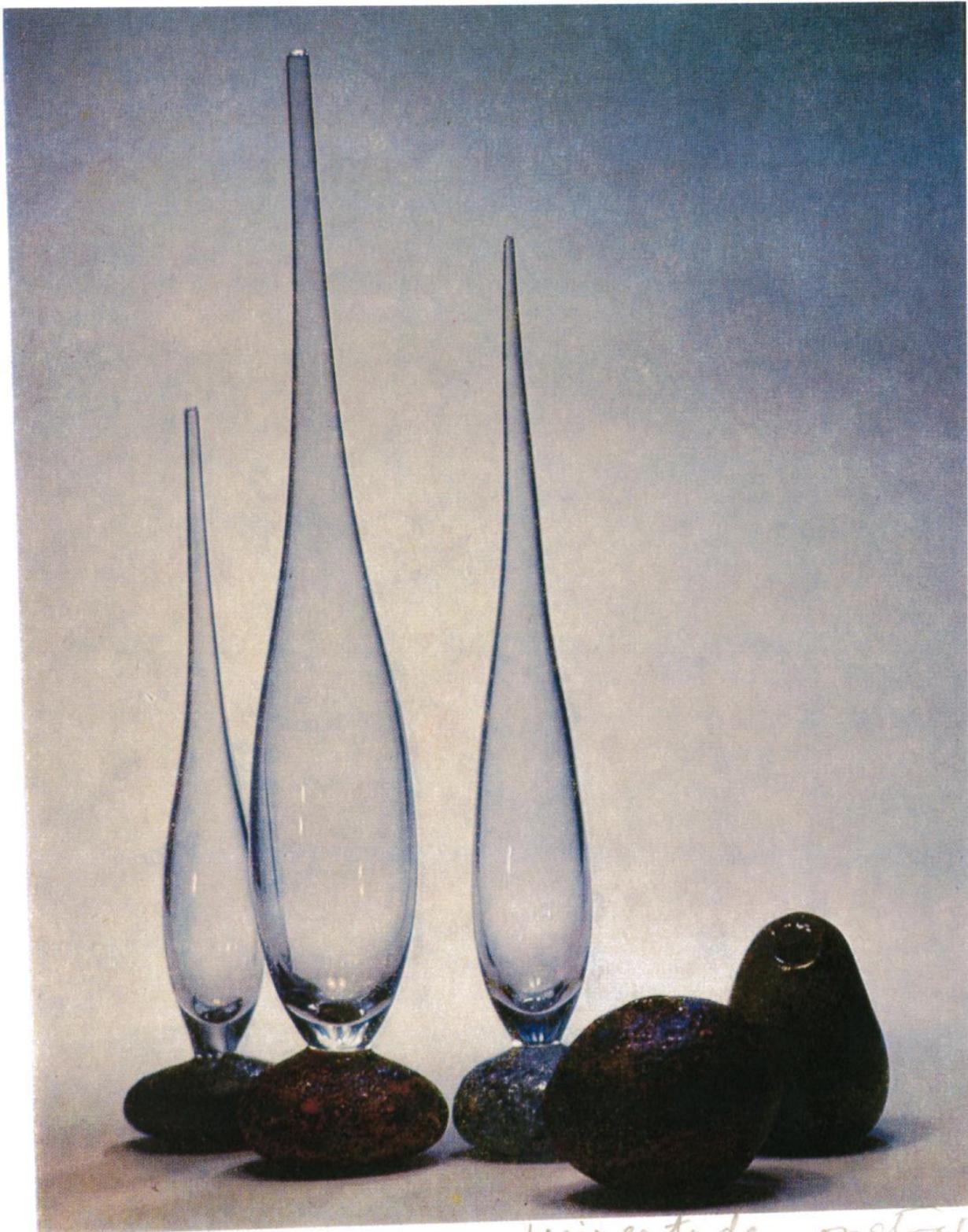
År 1940 övergick Lindstrand till Keramiken. Han var under åren 1940—1950 anställd vid Upsala Ekeby, där det fanns ett stort arbetsområde för honom.

År 1950 började Lindstrand vid AB Kosta Glasbruk som konstnär och konstnärlig ledare. Han har vid Kosta arbetat med en mångfald nya idéer, ofta i kombination med en helt ny teknik.

Lindstrand har sedan 1950 gjort många separat-utställningar: Stockholm 1951, Köpenhamn 1953, London 1954, Göteborg 1956 och deltog i H 55 (Helsingborg 1955), Stockholm 1957, New York 1957, Düsseldorf 1958, Lund 1959, Hamburg (Museum für Kunst & Gewerbe) 1960, Nordiska Museet i Stockholm 1960, New York 1960, m. m.

Vicke
Lindstrand
vill med
dessa
föremål
åskådliggöra
kontrasten
mellan den
glasklara
droppen
och stenens
rustika
karaktär.
Olika smält-
ningsmetoder
har tillåtit
honom att
med samma
material nå
detta resultat.

"Experiment". Vicke Lindstrand 1963.

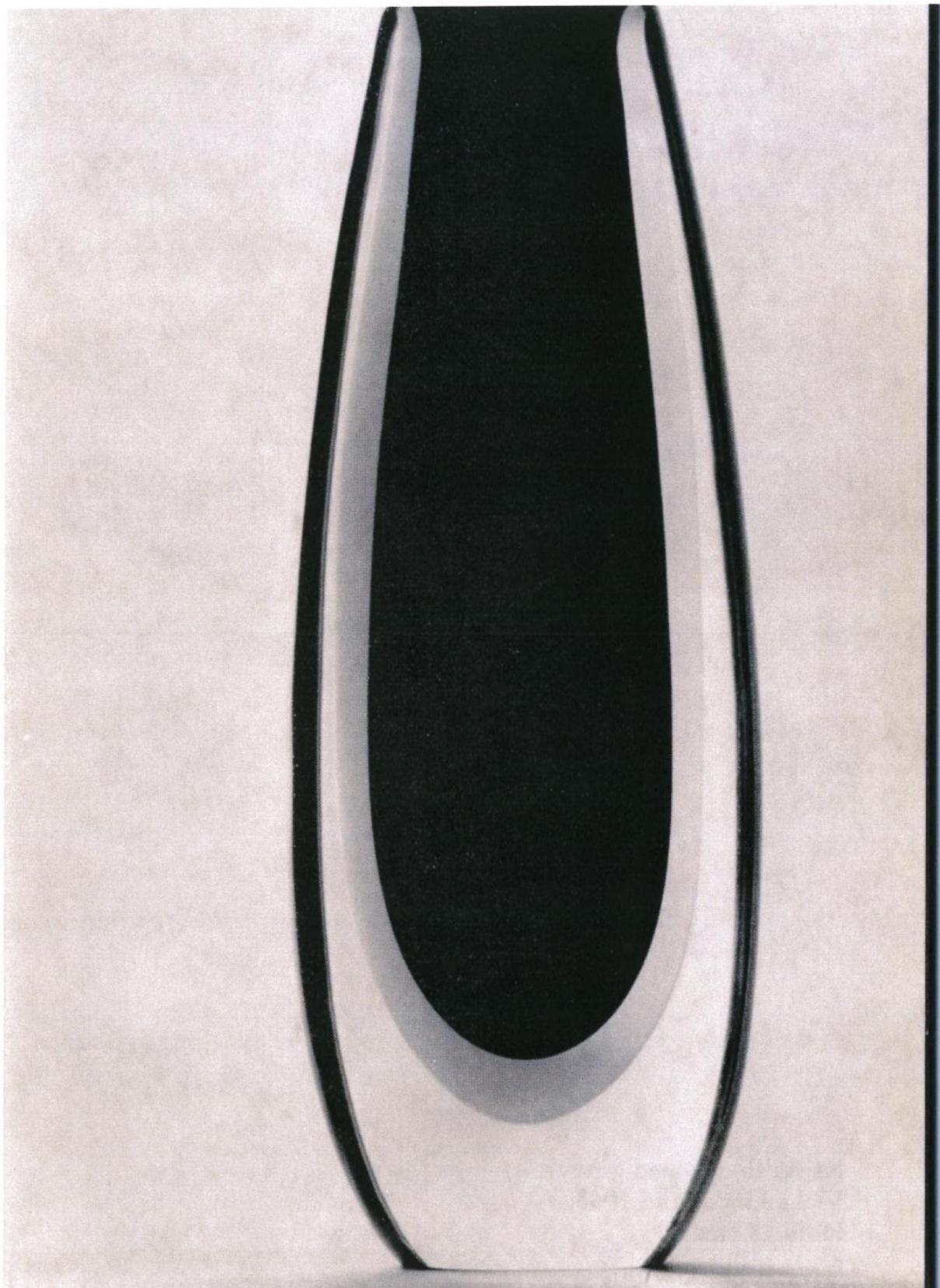
desires to demonstrate

By these pieces Vicke Lindstrand wants to show the contrasts in the same material: the molten, pure crystal and the rough, stone-like, basic, half-molten material.

In diesen Stücken will Vicke Lindstrand zeigen, wie das durchgeschmolzene, glasklare Kristall mit dem rohen Urmaterial der Basis kontrastiert, die nur teilgeschmolzen ist.

Vase, interior black, in-between grey, outer casing clear.
Vicke Lindstrand 1963. Height 15".

Vase, innen schwarz, dann grau, aussen klar.
Vicke Lindstrand 1963. Höhe 38 cm.

Vas, innerst svart, mellanskikt i grått, ytterskikt kristall
Vicke Lindstrand 1963. Höjd 38 cm.

Kristallblock med gravyr.

Vicke Lindstrand 1963.

Höjd 14 cm.

Crystal-block with engraving.

Vicke Lindstrand 1963. Height 6".

Kristall-Block mit geschnittenem Dekor.

Vicke Lindstrand 1963. Höhe 14 cm.

Flaska och brevpress i kristall.

Vicke Lindstrand 1963.

Flaska, höjd 36 cm.

Brevpress, längd 13 cm.

Bottle and paperweight in crystal.

Vicke Lindstrand 1963.

Bottle: Height 15", Paperweight: Length 5".

Flasche und Briefbeschwerer in Kristall.

Vicke Lindstrand 1963.

Flasche: Höhe 36 cm, Briefbeschwerer: Länge 13 cm.

Vaser och skål med dubbel färg.
Vases and bowl in double-casing.
Vasen und Schale mit Doppel-Unterfang.
Vicke Lindstrand 1963.

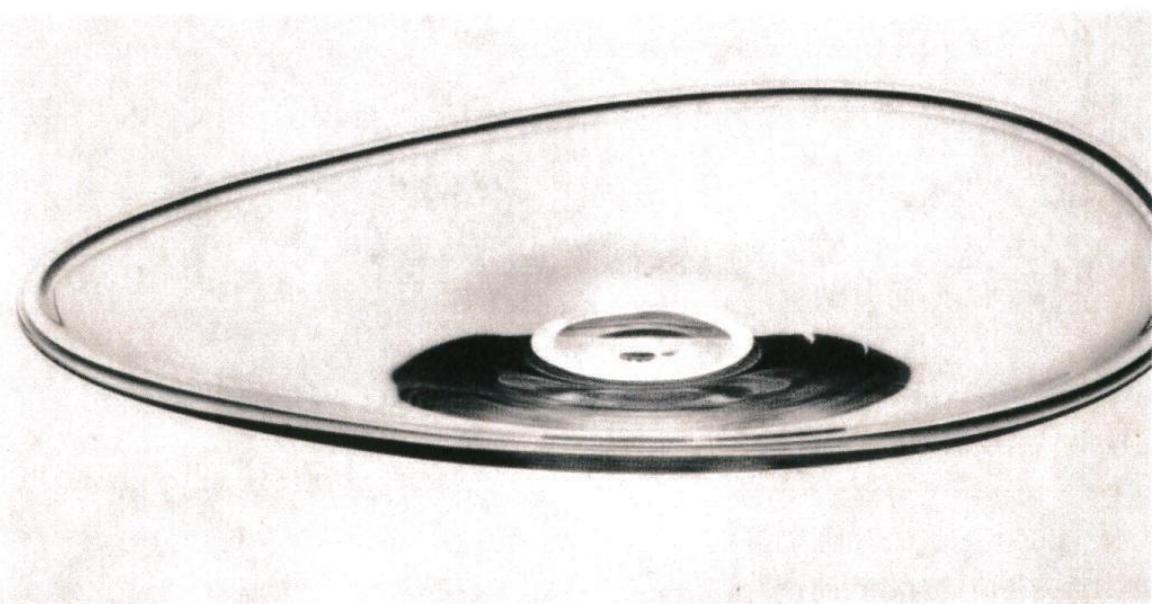
29 cm
11"

33 cm
14"

15 cm
6"

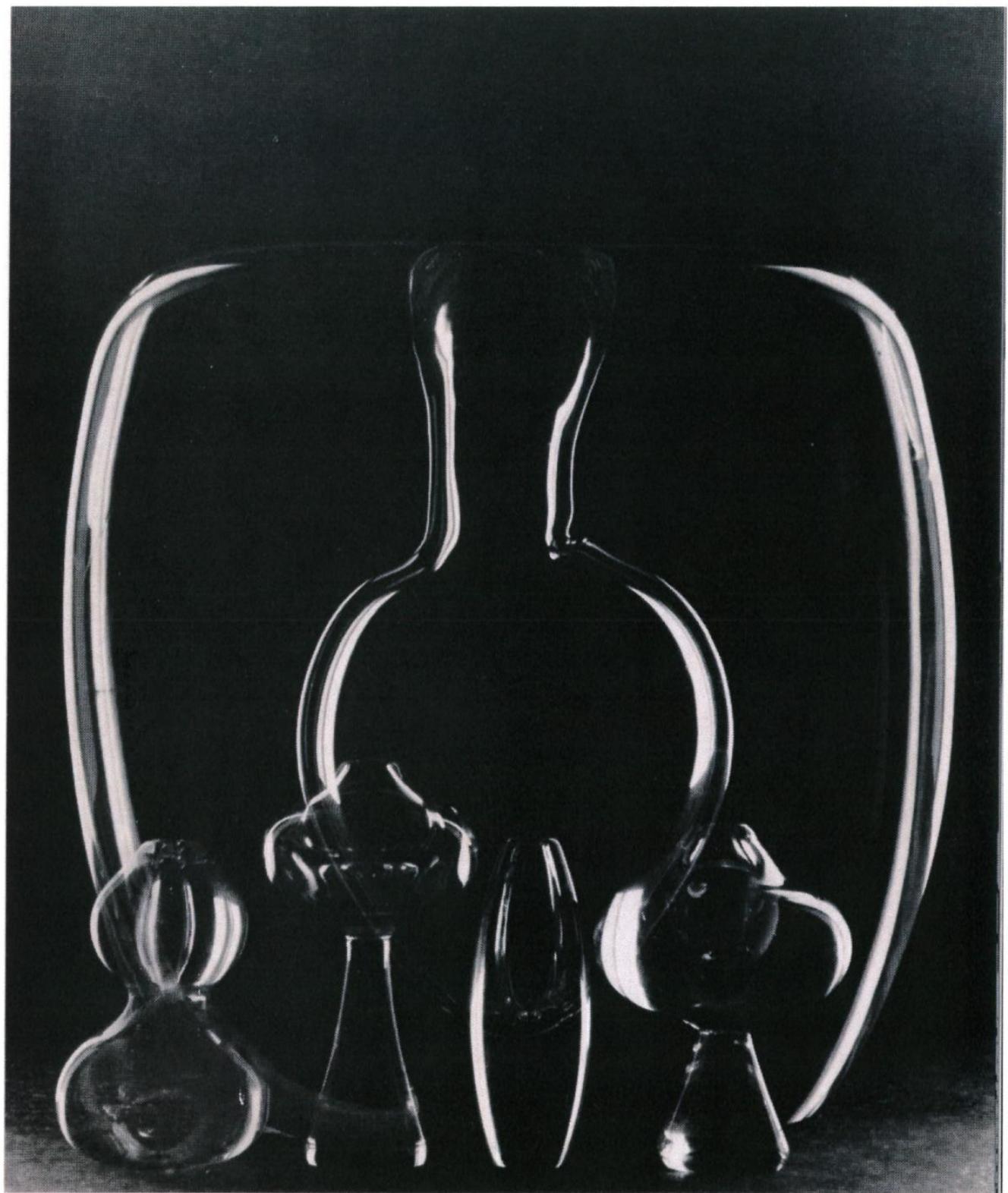
Handformad kristallskål.
Free-shaped crystal plate.
Frei-geformte Kristall-Schale.
Vicke Lindstrand 1963.
Diameter 58 cm.
Diameter 19".

Detta
stora
fat
har
formats
helt
fritt
för
hand,
dess
mjuka
form
är
den
naturliga
för
glaset

4 miniatures (about 2¹/₂"") and tall vase.

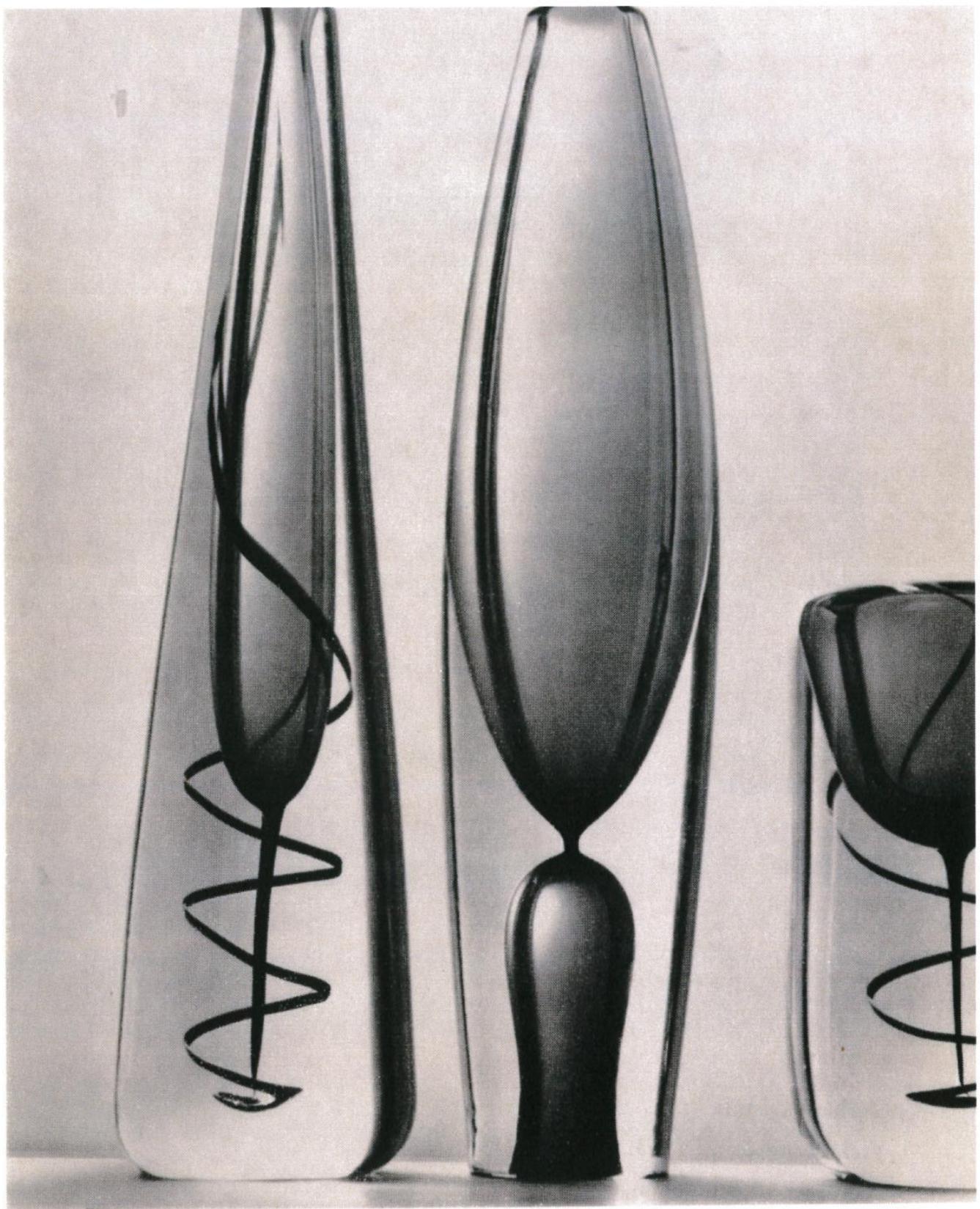
4 Miniatur-Vasen (za 7¹/₂ Cm) und grosse Vase.

4 miniatyrer (ca 7½ cm) och stor vas.

Vicke Lindstrand 1963.

Vaser med inlagda grå-bruna färgtoner.
Vases with inlaid brownish colours.
Vasen mit eingelegten grau-braunen Farbtönen.
Vicke Lindstrand 1963.

28 cm
11"

28 cm
11"

14 cm
5 $\frac{1}{2}$ "

Skålar i kristall.

Vicke Lindstrand 1963.

Diameter 10 cm, 16 cm, 22 cm.

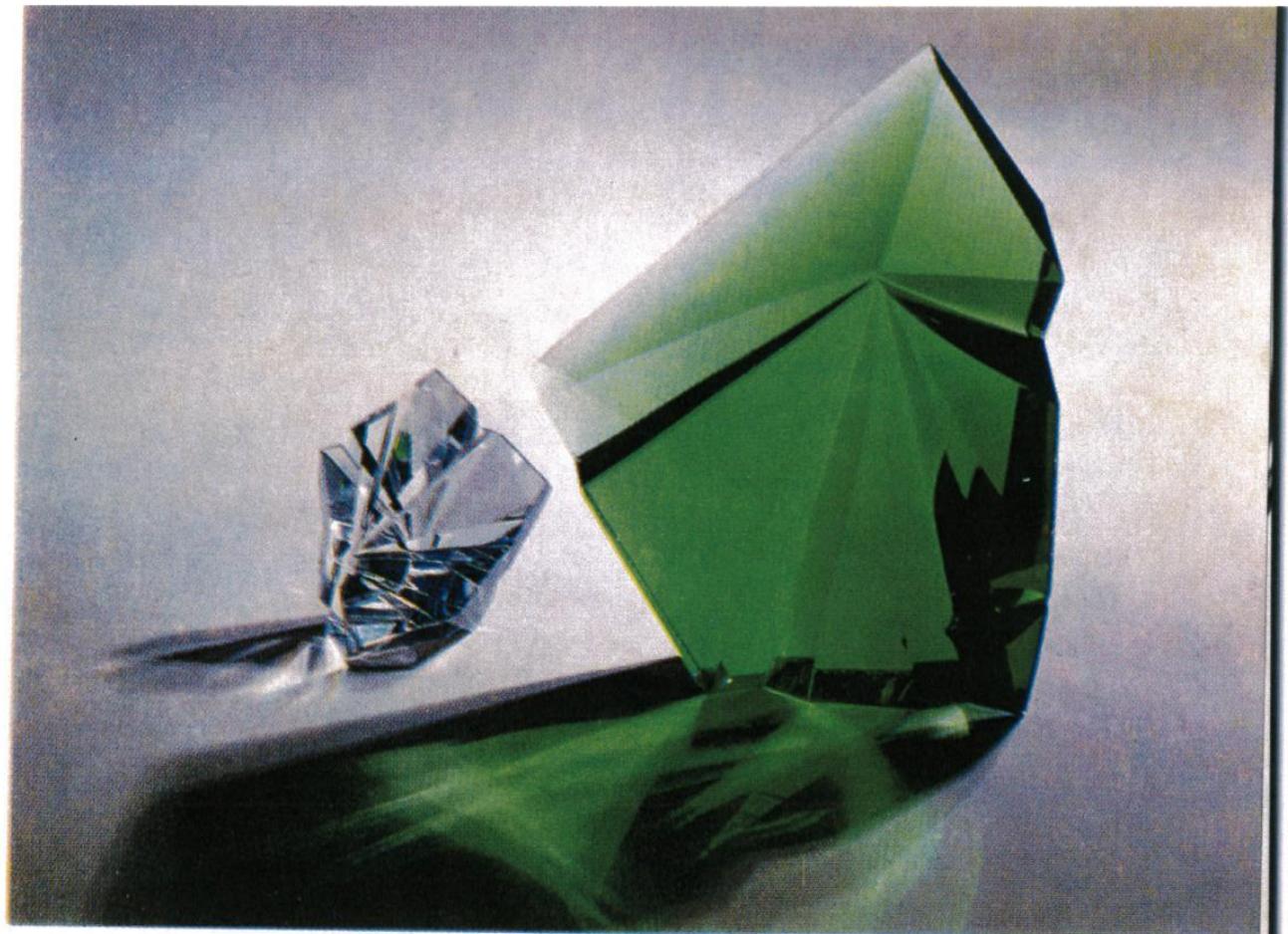
Crystal-bowls.

Diameters: 4", 6", 9".

Kristall-Schalen.

Diameter: 10 cm, 16 cm, 22 cm.

7 cm
2"

18 cm
7"

Mineralformer.
Mineral-shapes.
Mineral-Formen.

Vicke Lindstrand 1960.

Wine-glasses "GRACIL" in full-lead crystal.
Kelchgläser "GRACIL" in Bleikristall.

Servis "GRACIL" i helkristall.
Vicke Lindstrand 1958.

"Spindelnät".
Tunn vas med gravyr.
Höjd 40 cm.

"Cobweb"
Engraved vase
Height 17"

"Spinnen-Netz"
Geschnittene Vase
Höhe 40 Cm.

Vicke Lindstrand 1960.

Glasskulptur på träsockel.
Höjd 72 cm.

Sculpture in glass on a wooden stand.
Height 29"

Plastik in Glas auf Holz-Sockel.
Höhe 72 Cm.

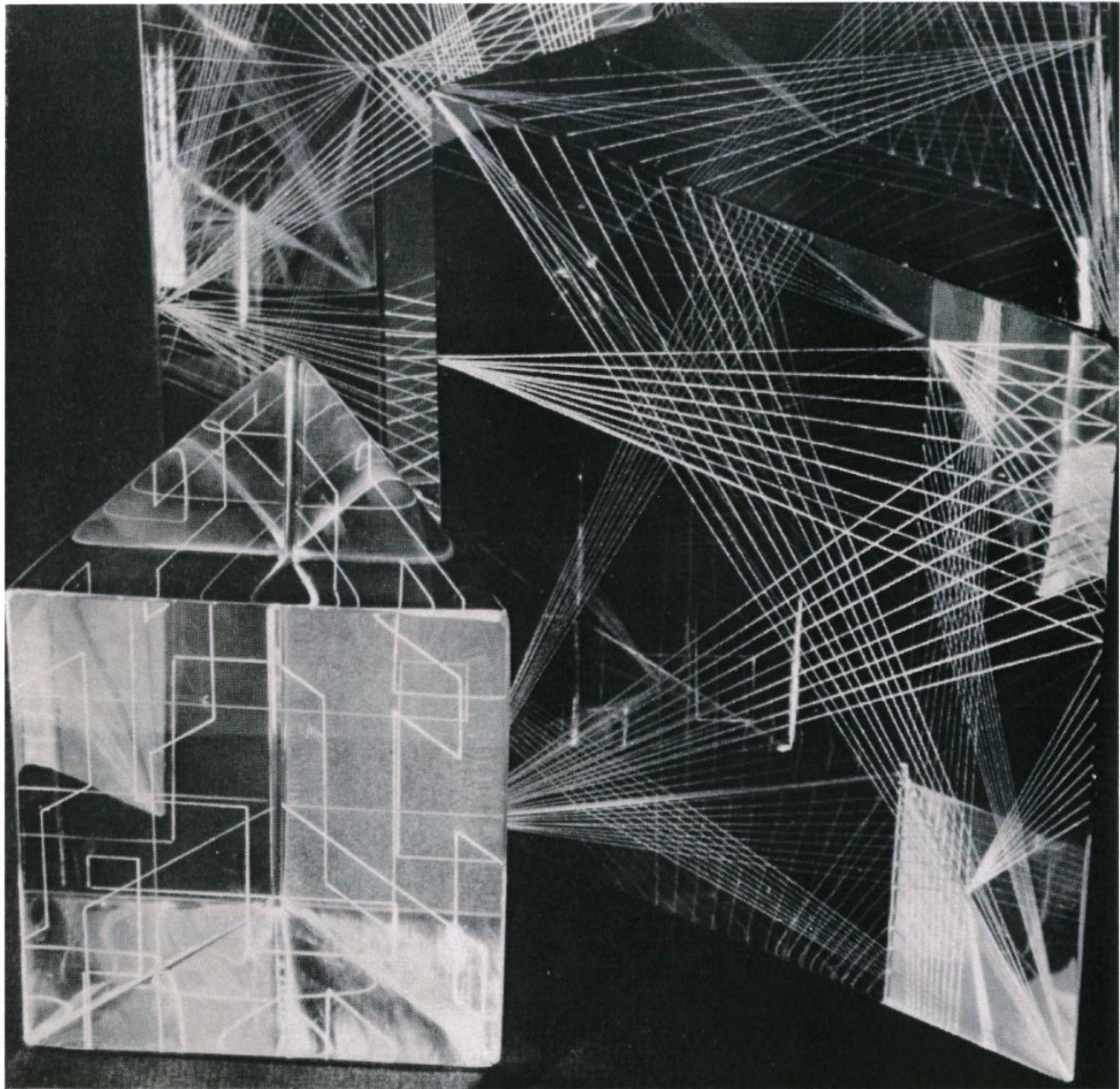
"HOMO SUM"

Vicke
Lindstrand
1960.

Engraved lines, vase 11".
Geschnittene Linien, Vase 26 cm.

Graverad linjedekor. Vicke Lindstrand 1963. Höjd 26 cm. Höjd 16 cm.

Prismor.
Prisms.
Prismen.
Vicke Lindstrand 1960.

Mona Morales-Schildt.

"Bibelots"

Rumssmycken i miniatyr i Ventana-teknik, 1963.

Höjd ca 5 cm.

Miniatures in colour "VENTANA"-type, 1963.

Height about 2".

Miniaturen in Farben "VENTANA"-Art, 1963.

Höhe zirka 5 cm.

Mona Morales-Schildt.

Mona Morales-Schildt

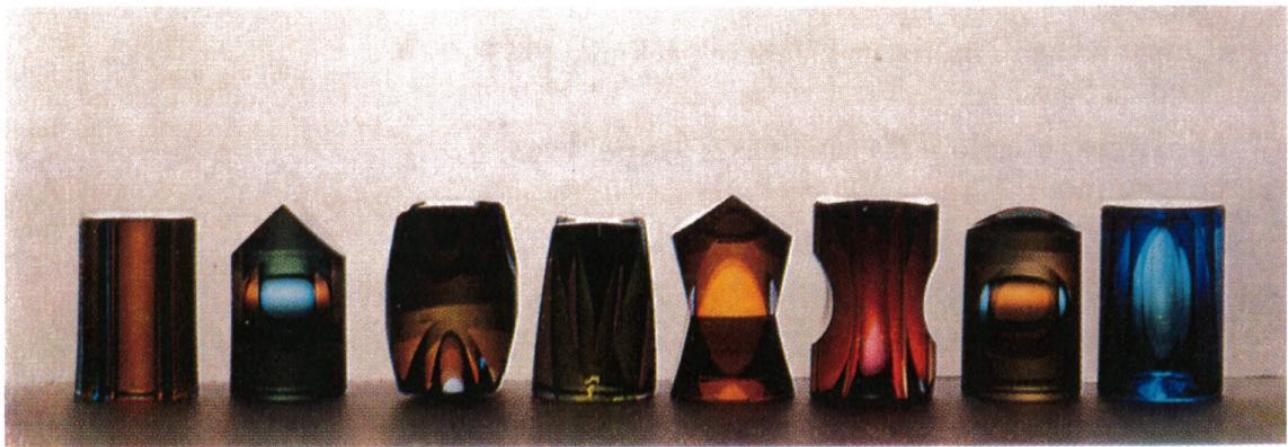
Mona Morales-Schildt comes from a family of artists. The father was a composer and conductor and the mother a singer and song-teacher. Instead by music and choreography, Mona Schildt was attracted by the visual and sculptural components in art.

She started at the School of Industrial Art and got scholarships for studies of china in England and Germany. She also went to a painting school in Paris. In 1936 she started at Gustavsberg as an assistant to Wilhelm Kåge. 1939 she was employed by the Arabia china manufactory in Finland until the beginning of the winter-war.

She returned to Stockholm and managed the new Gustavsberg-shop until 1941, when she got married to the author Göran Schildt.

1945 — 1957 she worked for Nordiska Kompaniet in Stockholm and was responsible for the arrangements in the section of decorative art and for the exhibits there.

Since 1958 Mona Morales-Schildt is employed as designer at the Kosta Glassworks. She had her own exhibits at Nordiska Kompaniet in Stockholm, Artium in Gothenburg, Artek in Helsingfors and in Munich and partook in Kosta exhibits in "Lunds Konsthall" 1959, Nordiska Museet in Stockholm 1960, "Museum für Kunst und Gewerbe" in Hamburg 1960, New York 1960.

Mona Morales-Schildt.

Mona Morales-Schildt visade tidigt konstnärliga anlag. Hennes föräldrar Olallo och Clary Morales var båda kända musiker, fadern kompositör och orkesterledare, modern sångerska och pedagog. De trodde att Mona Schildt skulle komma att ägna sig åt det musikaliska eller koreografiska området men det blev i stället det visuella, plastiskt formbara i konsten som hon drogs mot.

Hon studerade vid Konstfackskolan, bedrev på stipendier porslinsstudier i England och Tyskland och gick på Målarskola i Paris. Började 1936 på Gustavsberg som keramisk assistent till Wilhelm Kåge. År 1939 anställdes hon som keramiker på Arabia Porslinsfabrik i Finland, vilken vistelse avbröts av vinterkriget.

Hon återvände till Stockholm, blev föreståndarinna för Gustavsbergs nyöppnade butik till 1941, vid vilken tidpunkt hon gifte sig med den finlands-svenske författaren Göran Schildt.

Från 1945—1957 var hon anställd vid Nordiska Kompaniet och under denna tid fick hon ansvara för konstindustriavdelningens arrangemang och utställningar.

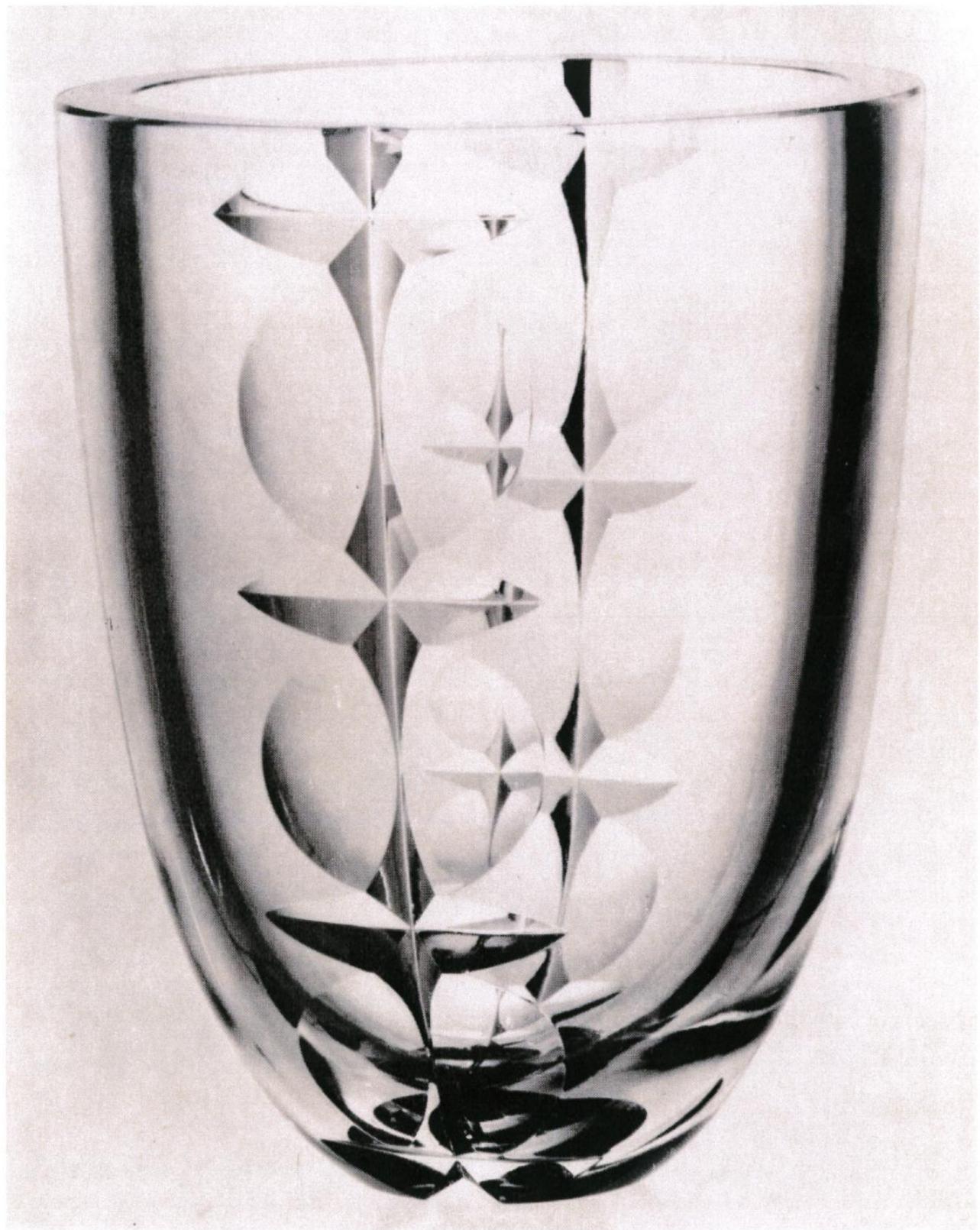
Sedan 1958 är hon anställd som konstnär vid AB Kosta Glasbruk. Hon har haft egna utställningar på Nordiska Kompaniet, Artium i Göteborg, Artek i Helsingfors och i München. Hon deltog i Kosta-utställningar i Lunds Konsthall 1959, Nordiska Museet i Stockholm 1960, Museum für Kunst und Gewerbe i Hamburg 1960, New York 1960.

"Daphne-series" Shaker and glasses.
"Daphne-Serie" Shaker and Gläser
Mona Morales-Schildt 1962.

I "Daphne-serien" Cocktail-shaker och glas
av Mona-Morales-Schildt 1962.

Cut vase in crystal. Height 8".
Geschliffene Vase in Kristall. Höhe 20 cm.
Mona Morales-Schildt 1963.

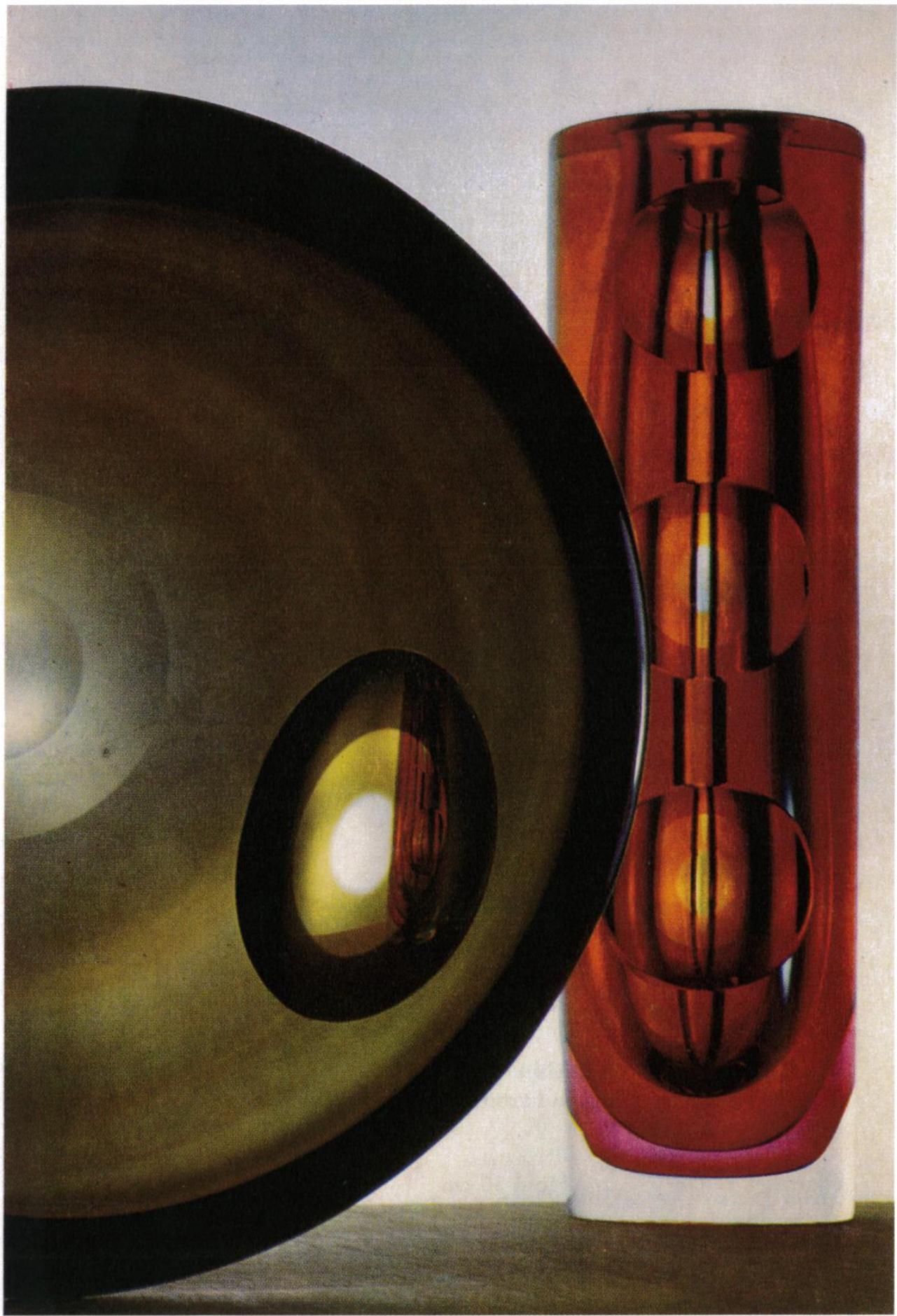
Slipad vas i kristall.
av Mona Morales-Schildt, 1963. Höjd 20 cm.

Vas och fat "VENTANA"
Flera färger med genomslipning åstadkommer denna ovanliga
effekt.

Vase and plate "VENTANA".
Several colours, cut through, create this unusual impression.

Vase und Schale "VENTANA".
Mehrere, durchgeschliffene Farben, bringen die seltsamen Effekte
hervor.

Diameter 27 cm	Höjd 30 cm
Width 11"	Height 12"
Diameter 27 cm.	Höhe 30 cm.

brownish-pink	amethyst	tobacco
braun-rosa	amethyst	Tabak

Vaser med mellanskikt i färg.
Vases with inner-layer in colour.
Vasen mit Zwischen-Schicht in Farben.

Höjd 11 cm	Höjd 23 cm	Höjd 14 cm
Height 4"	Height 8"	Height 5 $\frac{1}{2}$ "
Höhe 11 Cm	Höhe 23 cm	Höhe 14 Cm

brun-rosa

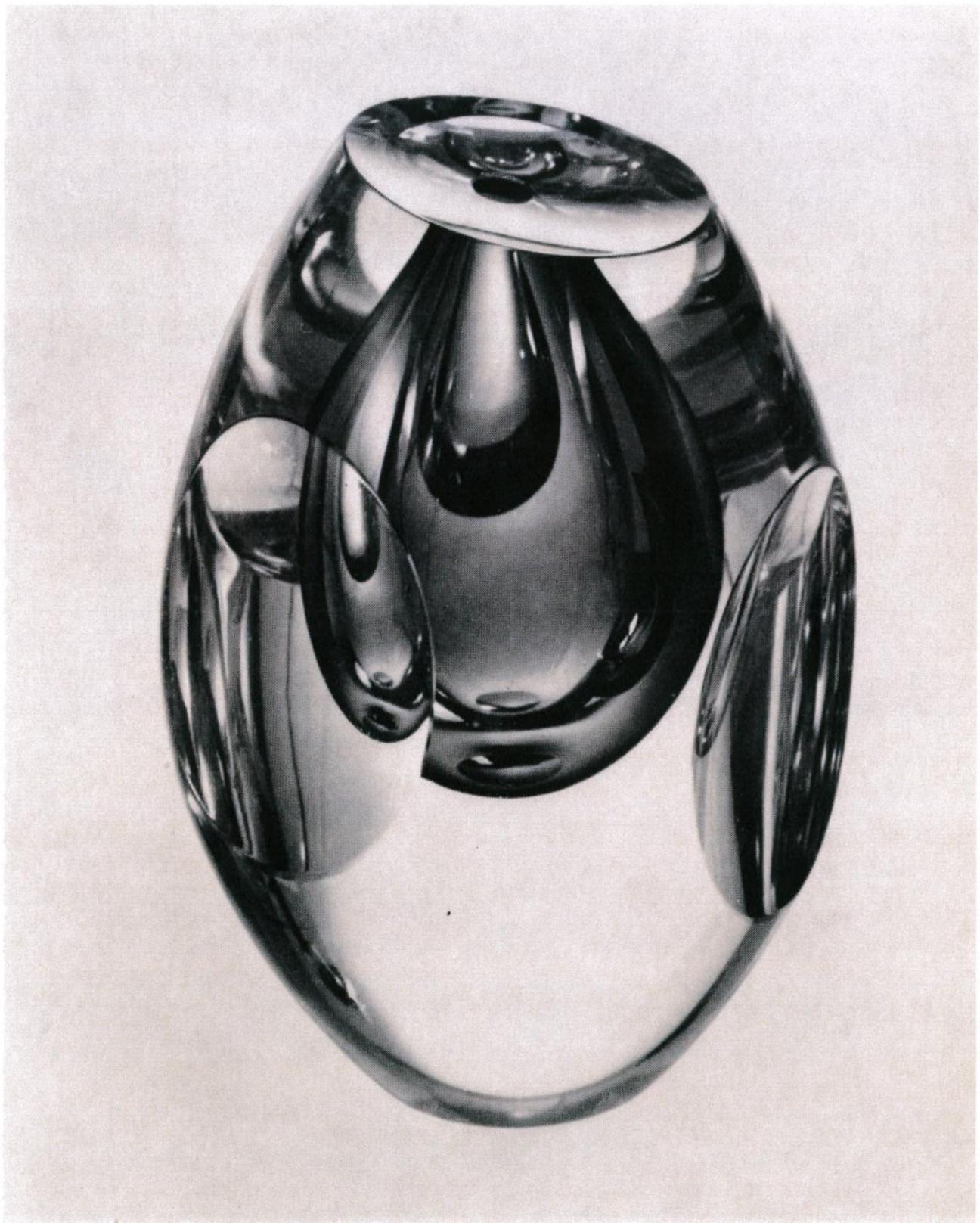
ametist

tobaksfärg

Mona Morales-Schildt 1962.

Vase with interior in golden-brown. Height $6\frac{1}{2}$ ".

Vase mit Innerem in gold-braun. Höhe 18 Cm.

Vas med kärna i guld-brunt. Höjd 18 cm.
Mona Morales-Schildt 1963.

A rustic series of wine-glasses in clear or olive-green.
Eine rustike Serie Kelchgläser in klarem oder olivenfarbigem Glas.
Mona Morales-Schildt 1962.

"Party"

En rustik serie i klart eller oliv-grönt,

Mona Morales-Schildt 1962.

Blomglas för vardagen, i mörkgrönt.
Vases for every-day-use. Dark-green.
Vasen für den täglichen Gebrauch. Dunkelgrün.
Mona Morales-Schildt 1963.

23 cm
9"

15 cm
6"

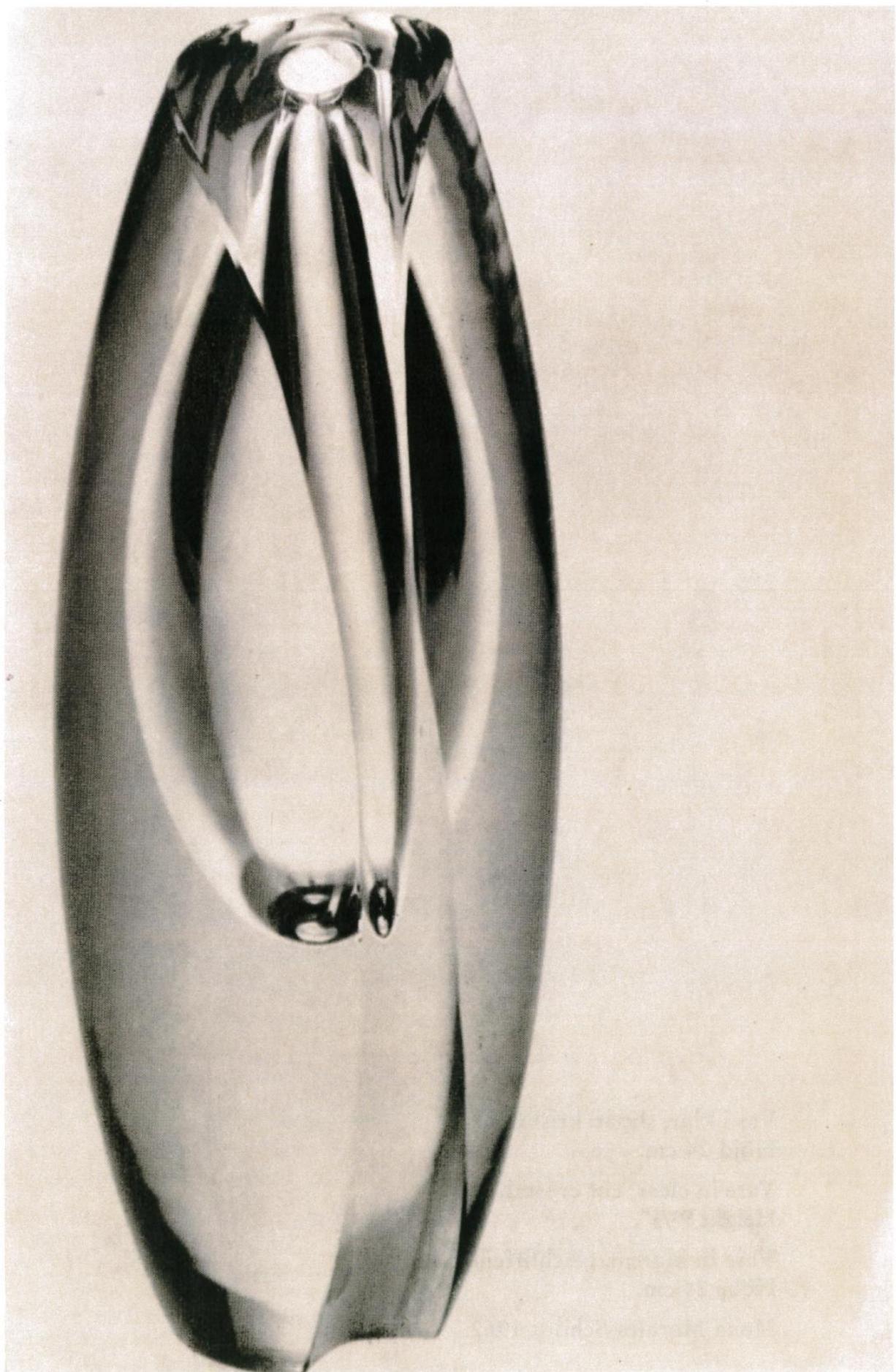
30 cm
12"

Vas i klar, slipad kristall.
Höjd 24 cm.

Vase in clear, cut crystal.
Height 9 $\frac{1}{2}$ ".

Vase in klarem, geschliffenem Kristall.
Höhe 24 cm.

Mona Morales-Schildt 1962.

"VENTANA"

Flaskor med flera färger.

Djupverkan uppnås genom inslipade fönster (på spanska = Ventana).

Färgerna kan jämföras med plansch 77 i katalogen.

Decanters in superimposed colours.

Depth is obtained by "cutting-through".

The colours are warm and deep. See colour-page 77.

Flaschen in mehrgeschichteten Farben.

Man erreicht Tiefenwirkung durch ein "Hindurchschleifen".

Die Farben sind warm und tief. Siehe Farben-Seite 77.

18 cm.

7"

31 cm

12"

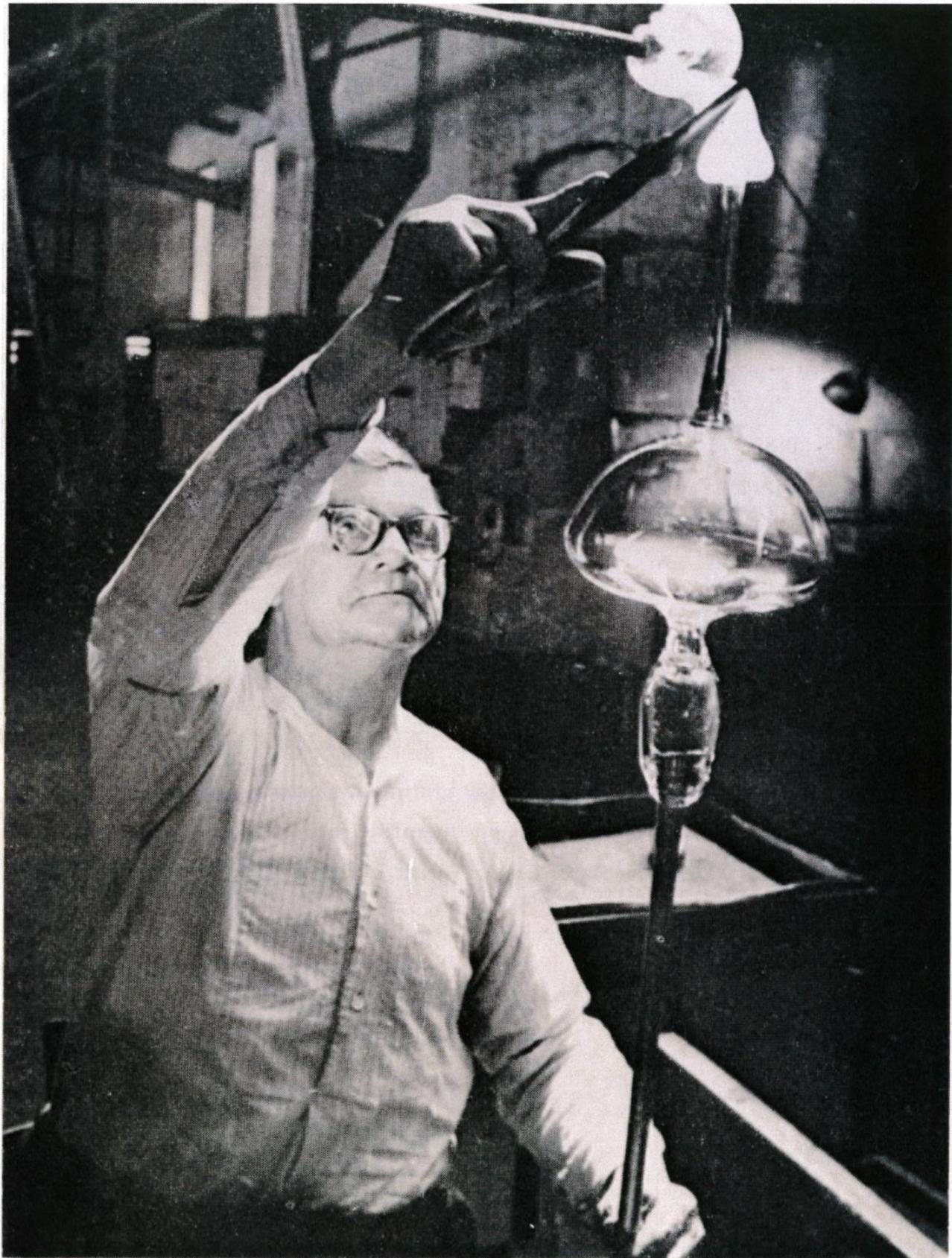
Mona Morales-Schildt 1961.

Glasblåsarmästaren Heintze i intimt samarbete med konstnären.

Master-blower Heintze, co-operating intimately with the artist.

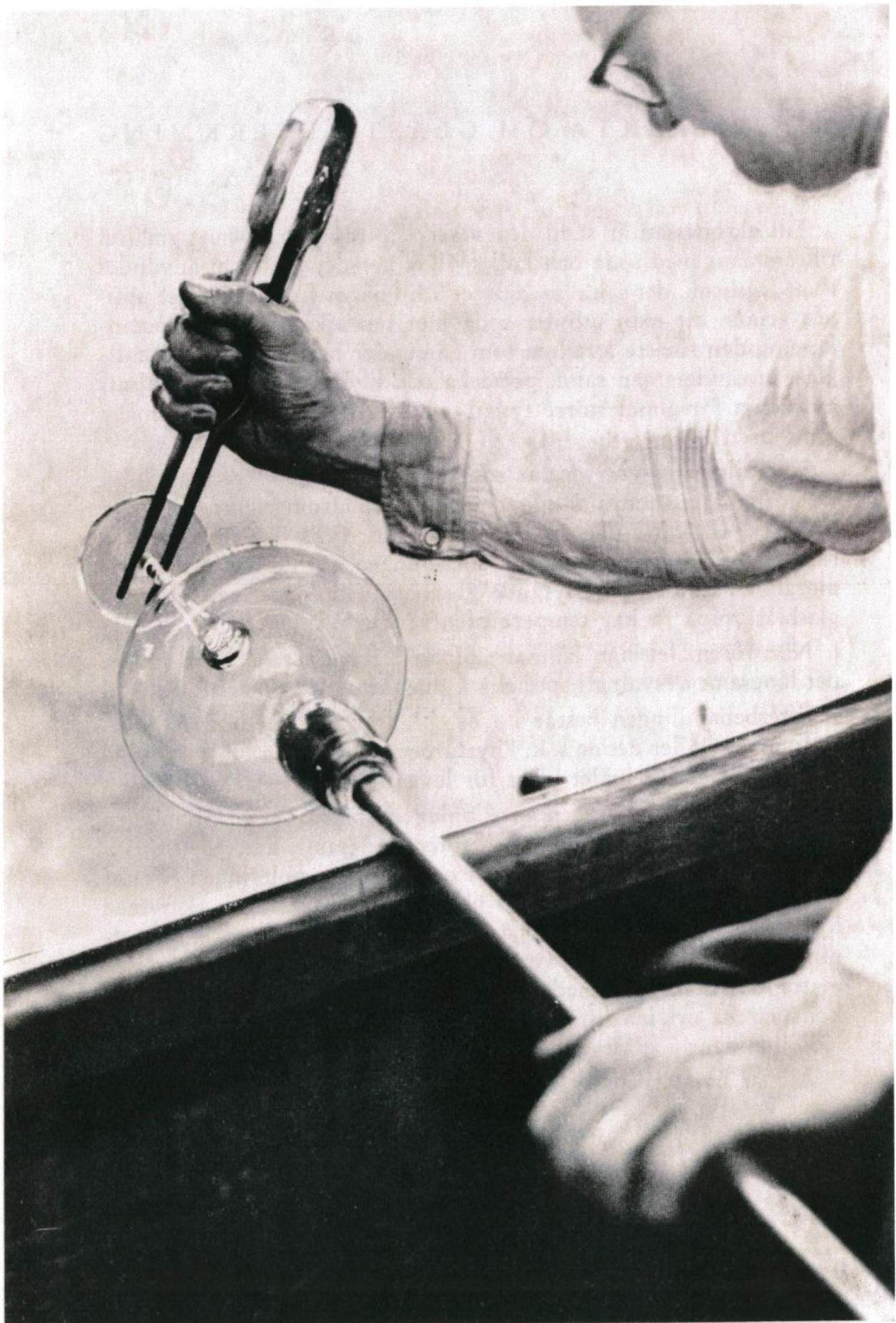
Der Glasbläsermeister Heintze in intimer Zusammenarbeit
mit dem Künstler.

Påklippning av foten.

The molten glass is put on the stem, to be shaped to the foot.

Der Fuss wird auf den Stengel gesetzt.

Eston former für hand

The foot is shaped by hand

Das Fuß wird aufgemacht

NÅGRA FAKTA OM GLASTILLVERKNING

Till glasmassan är sand den viktigaste råvaran. Denna smältes tillsammans med soda och kalk, vilket ger det glas som användes i vardagsbruk, det s. k. "sodaglaset". En något finare kvalitet uppnås genom att man utbyter soda mot pottaska. Vill man åstadkomma den finaste kvalitén som går under benämningen kristallglas, använder man sand, pottaska och blymönja. Genom tillsats av mönja får glaset större tyngd och större ljusbrytningsförmåga samt bättre klang.

Smältningen sker i deglar som rymma c:a 400 kg. glasmassa. Deglarna äro insatta i ugnar med en smältningstemperatur av c:a 1400°C . Varje dag, efter arbetets slut, fylls deglarna med de färdigblandade råvarorna och smältningen avslutas efterföljande morgon. När den trögflytande glasmassan tas ur degeln med en glasblåsarpipa så har temperaturen sänkts till 1150° .

När föremålet har lämnat "pipan" i mästarens hand måste det långsamt avsvalna i speciella kylugnar.

Efterbehandlingen består i t. ex. planslipning av bottens, polering m. m. Gäller det en s. k. "hyttarbetad", sålunda blåst sak med slät yta, så är föremålet klart för leverans utan vidare arbete.

Glas kan dekoreras genom slipning eller graverung. Slipningen sker med ganska stora hjul vilka rotera långsamt. Efter den första grovslipningen sker finslipningen och därefter poleringen för att man skall uppnå en jämn och blank yta. Graverungen sker med hjälp av små koppartrissor på vilka man låter droppa en blandning av karborundum-pulver och olja. Här åstadkommer man den matta dekoren, ofta med en mängd detaljer. Gravören överför konstnärens originalritning på glaset, han tolkar den med olika fördjupningar i glasets yta.

Allt är handarbete, utfört av skickliga specialister.

SOME FACTS ABOUT GLASS

Sand is the most important of the raw materials used for glass-making. It is melted together with soda and lime and thus one obtains what is commonly called "flint-glass". A somewhat finer quality is obtained by the use of pottash instead of soda-ash. If one wants to obtain the very finest metal from which is made the full lead crystal, one has to use sand, pottash and lead-oxyde. By addition of the lead-oxyde crystal gets more weight, better refraction and a better ring.

The melting process takes place in pots containing about 900 pounds each. The pots are placed in furnaces with a melting temperature of about 1400° centigrades (2300 to 2400° Farenheit). Every day, after the work is finished in the glass-house, the pots are filled with the batch and on the following day the melting process has resulted in the molten mass of which the different items can be shaped. When the gatherer takes the molten mass on the end of his pipe, the "working" temperature of the mass is lower, about 1150° centigrades (1900° Farenheit).

When the gaffer has finished the item it has to be cooled off in an annealing lehr.

The further manipulations include: flattening of the bottom by grinding, polishing a. s. o. — If the item belongs to the blown and plain type it is now finished and ready for delivery.

Glass can also be enriched by decorations through either cutting or engraving. The cutting is made with the help of slowly rotating, often rather big wheels or stones. After the first grinding there has to be made the cutting and finally the polishing of the whole piece in order to obtain a smooth surface. Engraving is made with copper-wheels on which oil with carborundum powder is applied. Thus one obtains a mat decor, often with many details. The engraver transposes the original design of the artist, he interprets it by varying depths in the surface of the glass.

Everything is handwork, executed by able specialists.